

Jaarverslag 2012

2⁰12

2⁰12

2⁰12

2⁰ 1¹ 2²

2⁰ 1¹ 2²

2⁰ 1¹ 2²

INHOUD

	Pagina
1. INLEIDING	4
2. DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING	7
2.1 Leden	7
2.2 Algemene vergaderingen en themabijeenkomsten	8
2.3 Professionalisering	8
3. DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER	13
3.1 Inhoudelijke profilering	13
3.2 Relatienetwerk	17
3.3 Public relations	18
4. DE VTW ALS BEWAKER	20
4.1 Governancecode Woningcorporaties	20
4.2 Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties	20
4.3 Honoreringscode commissarissen	21
4.4 Transparante verantwoording	21
4.5 Ledencommissie verbetering kwaliteit intern toezicht	21
4.6 Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken	21
5. ORGANISATIE VTW	23
5.1 Vereniging	23
5.2 Bestuur	23
5.3 Bestuurscommissies	26
5.4 VTW-bureau	27
6. JAARREKENING 2012	29
7. BIJLAGE SAMENSTELLING COMMISSIES E.D.	49

1. INLEIDING

Het jaar 2012 was een bijzonder en enerverend jaar voor de VTW en de corporatiesector.

De VTW vierde haar 10-jarig bestaan. De Herzieningswet met een aantal basiseisen voor intern toezicht werd door de Tweede Kamer aangenomen. De grootste corporatie Vestia sleepte de andere corporaties bijna mee in de financiële afgrond, waardoor de corporatiesector, inclusief het interne toezicht, een nog slechter imago kreeg bij publiek en overheid. Het kabinet Rutte I met een net aangetreden minister Spies trad af en een nieuw kabinet trad aan met de nieuwe minister Blok. De Wet Normering uit publieke middelen gefinancierde inkomens topfunctionarissen (WNT) werd door de Tweede en Eerste kamer aangenomen, waarna minister Blok bijna gelijk na zijn aantreden een dramatische beloningsstaffel voor de corporatiesector goedkeurde zonder overleg met de sector.

De afgelopen vijf jaar heeft de VTW met een zestal corporatie-ministers kennisgemaakt. Dit geeft al aan dat het beleid van de overheid richting corporaties niet erg consistent kan zijn geweest. Om adequaat in te kunnen spelen op een steeds veranderende overheid is, ook vanuit het interne toezicht, erg lastig.

Toekomst corporatiesector en het interne toezicht

De corporatiesector, het interne toezicht en de VTW gaan ook de komende jaren een turbulente tijd tegemoet. De toekomst van de sector is momenteel ongewis. In 2013 zal er een parlementaire enquête worden gestart naar de corporatiesector. De rol van het (interne) toezicht zal hier ook nadrukkelijk worden onderzocht. Verder is een nieuwe regering geformeerd die de corporatiesector in ieder geval fors financieel zal belasten. En de maatschappij zal zich intensief blijven bemoeien met de corporatiesector.

De corporatiesector zal dus de komende jaren sterk in beweging blijven. De VTW zal in deze turbulente tijden, net als in 2012, Raden van Commissarissen blijven ondersteunen en stimuleren in het ontwikkelen en onderhouden van hun kennis en kunde.

Tien jarig bestaan, ledenraadpleging en meerjarenstrategie 2013-2016

Het tienjarige lustrumcongres was een groot succes. Een van de hoofdsprekers was minister Spies. Zij benadrukte onder meer de importantie van het interne toezicht en de zware eisen die steeds meer aan het interne toezicht worden gesteld. Een mooie video van dit congres kunt u op onze website vinden.

Vanwege het tienjarig bestaan van de VTW is ook een ledenraadpleging gehouden over de ervaringen van de leden met de VTW en over de toekomst van de vereniging. Hieruit blijkt dat de VTW op de goede weg is. De drie in 2008 vastgestelde rollen zijn nog steeds goed herkenbaar en kunnen de komende jaren ook de basis blijven voor de VTW strategie. Daarnaast is de conclusie dat er nog genoeg te doen is voor de VTW de komende jaren. Vertaald naar de drie rollen komt het volgende beeld uit de raadplegingen naar voren:

- Als beroepsvereniging - ga zo door!
- Als belangenbehartiger - laat lef zien!
- Als bewaker - wees strenger en neem stelling!

Uiteraard gebruikt het bestuur deze duidelijke boodschap om de VTW nog beter in te richten voor leden en relaties. Mede op basis van de raadpleging over de toekomst van de VTW is de meerjarenstrategie voor 2013-2016 'Toezicht met lef' vastgesteld. De drie in 2008 vastgestelde rollen blijven de komende jaren de basis voor de VTW strategie, maar worden wel aangescherpt.

Wij toetsen ons Toezicht

In de themabijeenkomst van november ging, in aanwezigheid van Tweede Kamerlid Jacques Monasch, de VTW-campagne 'Wij toetsen ons toezicht' van start. Met deze vooruitstrevende campagne, een vervolg op het experiment 'De aanspreekbare commissaris', wil de VTW raden van toezicht bewust maken van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en deze stimuleren om de verbinding tussen het intern toezicht en haar belanghouders te versterken. Deze campagne wordt in 2013 verder uitgerold. Hierbij wordt de verbinding van het interne toezicht met de maatschappij nadrukkelijk gestimuleerd. Dit sluit goed aan bij artikel 31 van de Herzieningswet.

Regionale themabijeenkomsten

In samenwerking met Aedes zijn in 2012 regionale themabijeenkomsten gehouden over het belangrijke samenspel tussen de bestuurder en raad van Commissarissen. Het gaat immers om goede Governance = bestuur en toezicht. Uit de grote belangstelling is gebleken dat dit belangrijke thema erg leeft onder commissarissen en bestuurders.

Nieuw kabinet en nieuwe minister

Met minister Blok hebben we in 2012 onder andere gesproken over het regeerakkoord 'Bruggen slaan', waarin staat dat corporaties onder 'directe aansturing van gemeenten' komen. De VTW wees de minister in dit verband op de resultaten van het experiment 'De aanspreekbare commissaris' en de campagne 'Wij toetsen ons toezicht'. Verder werd gesproken over de verbetering van de kwaliteit van het interne toezicht en kwam de VTW-ledencommissie aan de orde die in het voorjaar van 2013 aanbevelingen zal doen voor verbetering van de kwaliteit van het interne toezicht.

WNT

In 2012 is de WNT aangenomen. Deze wet is ingegaan op 1-1-2013. Minister Blok heeft vlak na zijn aantreden een dramatische beloningsstaffel voor de corporatiesector vastgesteld, zonder overleg met de sector. De woningcorporatiesector hanteert al sinds juli 2010 een eigen beloningscode die uitgaat van maximaal de Balkenendenorm. Deze Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties blijkt goed te werken. Uit onderzoek is gebleken dat sinds invoering van de code 95% van de nieuwe bestuurders een beloning ontvangt die lager is dan de Balkenendenorm en 80% van de bestaande bestuurders verdient een inkomen conform de code.

In het gesprek met minister Blok wees de VTW op de volgens haar desastreuze gevolgen van de WNT-staffel voor de (toekomstige) kwaliteit van bestuur en toezicht. De WNT-staffel betekent een daling van de beloning van nieuwe bestuurders tot -40% en van nieuwe commissarissen tot -52%. De VTW vroeg de minister de WNT-staffel een jaar op te schorten en – net zoals in de zorg – samen met de sector een beloningsregeling te maken. Een regeling gebaseerd op de systematiek van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties, en niet alleen op basis van het aantal die in 2014 zou kunnen ingaan. Ook kondigde de VTW aan advies te vragen over de juridische houdbaarheid van de WNT-staffel.

In december 2012 hield de VTW een ledenraadpleging over te nemen juridische stappen. Een ruime meerderheid (86%) van de leden die reageerden was hier voor. In vervolg hierop heeft de VTW advocatenkantoor Stibbe gevraagd de procedure voor een dagvaarding in 2013 voor te bereiden.

Herzieningswet

Op 5 juli 2012 nam de Tweede Kamer – na 10 jaar politiek debat – unaniem de Herzieningswet aan. De VTW richtte zich in haar lobby op drie punten: de algemeen verbindendverklaring van de Governancecode Woningcorporaties zodat deze basisregels voor goed bestuur en toezicht voor de hele corporatiesector gelden, de aanwezigheid

van één ongedeelde en sterke Autoriteit waarin het totale externe toezicht wordt opgenomen en met voldoende sanctiemogelijkheden en een gestructureerde relatie tussen het externe en interne toezicht waarbij een directe informatie uitwisseling kan plaatsvinden.

Mede door de intensieve lobby van de VTW is een amendement aangenomen, waardoor de governancecode via de Herzieningswet voor alle woningcorporaties zal gelden. Het pleidooi van de VTW voor een gestructureerde relatie tussen het externe en interne toezicht met een directe informatie uitwisseling, leidde tot een door de Tweede Kamer aangenomen amendement waarin een actieve informatieplicht wordt voorgesteld tussen het intern en het extern toezicht.

Medio 2012 stelde minister Spies de commissie Kaderstelling en toezicht woningcorporaties in, onder leiding van mr. R. (Rein) J. Hoekstra. Gebaseerd op door de commissie te benoemen leerpunten uit de Vestia-casus en eerdere casuïstiek, vroeg de minister de commissie met aanbevelingen te komen over de vormgeving van het toezicht op woningcorporaties in het licht van de financiële risico's die woningcorporaties kunnen lopen. De verwachting is dat de resultaten van deze commissie in 2013 de opmaat zal zijn voor de parlementaire enquête over de corporatiesector.

Geschiktheidstoets

Naar aanleiding van een intensieve discussie onder de leden over een geschiktheidstoets voor commissarissen is besloten een ledencommissie in te stellen. Deze commissie moet het bestuur in het voorjaar van 2013 adviseren over de kwaliteitsverbetering van het interne toezicht. De commissie kreeg als opdracht een duidelijk en omvattend kader van randvoorwaarden te bepalen, als basis voor echte en niet-vrijblijvende kwaliteitsverbetering voor intern toezicht, zodanig dat het vertrouwen van de buitenwereld op termijn kan worden verbeterd/hersteld.

Het gaat om vier gebieden van randvoorwaarden voor goed intern toezicht:

- toegang tot toezicht;
- educatie tijdens toezicht;
- evaluatie van toezicht;
- en verantwoording van toezicht.

Voor een deel is dit kader al neergelegd in bestaande regelgeving en codes.

De vraag naar de noodzaak en wenselijkheid van een eventuele geschiktheidstoets moet binnen dit kader van randvoorwaarden worden beantwoord. De verwachting is dat de resultaten van deze commissie in 2013 zal leiden tot een aantal acties van de VTW, ook richting de parlementaire enquête commissie.

Ook 2012 was weer een hectisch jaar, met een aantal onverwachte gebeurtenissen. In het jaarverslag kunt u meer lezen over de vele activiteiten die de VTW ook in het turbulente jaar 2012 heeft ontplooid. Ik verwacht dat de VTW ook in 2013 een belangrijke bijdrage kan blijven leveren aan een goed functionerende corporatiesector via stevig en onafhankelijk intern toezicht.

Heino van Essen, voorzitter VTW

2. DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING

>> De VTW streeft naar sterk, deskundig, onafhankelijk, kritisch, integer en transparant toezicht en (daarom) naar professionalisering van de toezichthouders. De VTW ondersteunt onder meer in kennis over het vak volkshuisvesting, het vak corporatief financiën en het vak toezicht houden. De vereniging bevordert deskundigheid en beroep via debat, opleiding, onderzoek en raadpleging, en laat daarbij ruimte voor meningsverschillen.

2.1 Leden

De VTW is er in de eerste plaats voor haar leden; commissarissen bij woningcorporaties. Ze wil met haar activiteiten zoveel mogelijk leden bereiken en ondersteunen. Uitgangspunt hierbij is dat activiteiten en standpunten van de VTW door zo veel mogelijk leden moeten worden gedragen. Ter legitimering van haar bestaan streeft de VTW naar een zo groot mogelijk aantal leden onder commissarissen in zo veel mogelijk woningcorporaties.

Aantal leden

In 2012 steeg het aantal leden licht, ondanks voortgaande fusies in de corporatiesector en afname van de gemiddelde omvang van raden van commissarissen. Eind 2012 telde de VTW 1.605 leden.

Daarmee was - uitgaande van een gemiddelde omvang van een raad van commissarissen van 5 leden - bijna 85% van de commissarissen in de corporatiesector eind 2012 lid van de VTW.

In 2012 sloten 20 nieuwe raden van commissarissen zich aan bij de VTW en verlieten 10 raden van commissarissen de VTW omdat de corporatie fuseerde. In totaal betaalden 319 corporaties contributie. Deze corporaties vertegenwoordigden bijna 85% van de corporaties en ruim 95% van de corporatieverhuureenheden in Nederland.

Commissarissen bij kleine corporaties met een bezit tot 1.000 verhuureenheden waren in 2012 nog steeds relatief ondervertegenwoordigd bij de VTW.

AANTAL LEDEN EN CORPORATIES PER 31-12-2012

	Aantal 2012	Aantal 2011	Aantal 2010	Aantal 2009
Leden VTW	1.605	1.583	1.608	1.521
Corporaties VTW	319	306	300	285
Corporaties NL	380 ²	389 ¹	401 ¹	418 ¹

¹ Bron: CFV

Ledenwerving

In 2012 ondernam de VTW verschillende activiteiten gericht op het werven van nieuwe leden. Commissarissen die nog geen VTW-lid waren ontvingen, ter kennismaking en in het kader van ledenwerving, een kennismakingsbrief van de VTW, informatie over het workshopprogramma 2012, uitnodigingen voor alle regionale bijeenkomsten, het congres 'Toezicht houden in de toekomst' en het Jubileumcongres van de VTW.

Ook gaf de VTW-directeur een aantal presentaties voor raden van commissarissen van corporaties die nog geen lid waren.

Behoeften- en tevredenheidsonderzoek

In het kader van het tienjarig bestaan hield de VTW in 2012 een behoefte- en tevredenheidsonderzoek onder haar leden en een aantal andere stakeholders waaronder corporatiebestuurders, Aedes, CFV, Ministerie BZK, Woonbond en woordvoerders wonen van de Tweede Kamerfracties.

De uitkomsten van het onderzoek zijn gepresenteerd tijdens het lustrumcongres op 27 september 2012 en gebruikt voor de notitie 'Toezicht met lef'; de meerjarenstrategie van de VTW voor 2013-2016.

2.2 Algemene vergaderingen

In de algemene vergaderingen neemt de VTW de belangrijkste besluiten in het belang van de leden en de vereniging als geheel. Per jaar worden minimaal twee algemene vergaderingen gehouden: de voorjaarsvergadering waarin de jaarstukken worden behandeld en de najaarsvergadering waarin de jaarplannen voor het komende jaar worden besproken.

In 2012 zijn twee algemene vergaderingen gehouden. In de algemene vergadering op 19 juni keurden de leden de jaarstukken 2011 goed en stemden zij in met de herbenoeming van VTW-voorzitter Heino van Essen en de bestuursleden Marian Louppen en Lilianne van den Broek. Aan deze algemene vergadering namen 74 leden deel.

In de algemene vergadering van 27 november 2012 keurden de leden de meerjarenstrategie 2013-2016 en het jaarplan en de begroting voor 2013 goed. Ook de mogelijkheid van een geschiktheidstoets voor bestuurders en commissarissen, op het lustrumcongres in september al aangekondigd door VTW-voorzitter Heino van Essen, stond geagendeerd. Het bestuur stelde voor om een ledencommissie in te stellen die hen zou moeten adviseren over een eventuele toets en mogelijke alternatieven. Na een discussie besloot de algemene vergadering, mede op basis van de uitkomst van de gehouden ledenraadpleging waarin ongeveer evenveel leden voor als tegen de invoering stemden, tot een digitale ledenraadpleging over de (bredere) opdrachtformulering van de in te stellen ledencommissie. Aan deze vergadering namen 101 leden deel.

2.3 Professionalisering

Het professionaliseringsaanbod van de VTW richt zich op de drie rollen van de commissarissen in woningcorporaties: toezichthouder, adviseur/klankbord en werkgever.

Workshopprogramma

Het workshopprogramma omvatte in 2012 diverse workshops in vier categorieën:

- *Basis. Gericht op het verkrijgen van kennis en het verdiepen van inzichten waarover iedere commissaris moet beschikken.*
- *Verdieping. Verdergaande kennis en inzicht gericht op onderdelen van de functie van de commissaris.*
- *Specialisatie. Gericht op commissarissen met een specifieke functie of taak binnen de raad van commissarissen.*
- *Actualiteiten en innovaties. Inkijk in nieuwe ontwikkelingen die voor de commissaris relevant zijn.*

Aan de 20 workshops, via open inschrijving toegankelijk voor alle commissarissen in de corporatiesector, namen 214 toezichthouders deel. Het gemiddeld aantal deelnemers per workshop lag op 11 deelnemers.

De deelnemers waren over het algemeen erg tevreden over de kwaliteit van de workshops en beoordeelden deze als 'goed' tot 'zeer goed'. De gemiddelde waardering lag op 4.0 op een schaal van 1 (onvoldoende) tot 5 (zeer goed). De evaluaties van de workshops zijn voor leden beschikbaar gesteld via het besloten ledendeel van de website.

De VTW overlegde met Governance Support over het workshopprogramma 2013 en hun inzet. Dit resulteerde in een nieuw contract voor het programmamanagement in 2013. Governance Support verzorgt vanaf 2005 het programmamanagement van de workshops. De VTW heeft goede ervaringen met dit bureau en is tevreden over de samenwerking. Elk jaar nodigt de VTW ook andere bureaus uit om voor bepaalde workshops een programma te ontwikkelen. Dit leidde tot het aanbieden van incompanyworkshops met ingang van het najaar 2012, in samenwerking met Governance University Advisory (GUA).

De deelnemers waren over het algemeen tevreden over de workshoplocatie Grand Hotel Karel V in Utrecht. Door de lange samenwerking met Grand Hotel Karel V kon efficiënt worden samengewerkt en waren relatief gunstige prijsafspraken te maken.

Op verzoek van een aantal raden van commissarissen is in 2012 een workshop op locatie in Zuid-Holland gehouden. Deze is niet in onderstaand overzicht opgenomen.

De VTW kon de workshops en de Leergang aankomend commissarissen woningcorporaties BTW vrij aanbieden omdat zij een zogenaamde erkende instelling is als bedoeld in de Europese BTW-richtlijn.

Voor het volgen van incompany workshops/trainingen via GUA kon men PE-punten verkrijgen. Deelnemers aan de workshops 'Financiën voor specialisten', 'Risicomanagement' en 'Projectontwikkeling en vastgoedtransacties' konden de gevolgde workshop zelf registreren in het cursusregistratiesysteem van het NBA.

OVERZICHT AANTAL WORKSHOPS EN DEELNEMERS

Workshop	Categorie	Aantal workshops	Aantal deelnemers
Basiskennis voor toezicht op financiën	Basis	3	22
De wereld van de woningcorporatie	Basis	2	28
Projectontwikkeling en vastgoedtransacties	Basis	2	19
Corporate governance en de rol van de commissaris	Basis	2	25
Effectieve communicatie in de RvC	Verdieping	1	10
Het commissariaat blijvend in ontwikkeling	Verdieping	1	10
Risicomanagement	Verdieping	2	21
Toezichtkader, toetsingskader en informatievoorziening	Verdieping	2	25
Volkshuisvestelijke doelen: strategie en verantwoording	Verdieping	1	12
Financiën voor specialisten	Specialisatie	2	23
De voorzitter van de RvC	Specialisatie	1	8
Nieuw overheidsbeleid en implicaties voor de corporatie	Actualiteit	1	11
Totaal		20	214¹

¹ Betreft het feitelijke aantal deelnemers exclusief annuleringen. In de jaarrekening zijn ook de (23) annuleringen meegeteld waarvoor deelnamebijdragen zijn ontvangen die op grond van de annuleringsregeling verschuldigd waren.

Leergang aankomend commissarissen in woningcorporaties

In november 2012 startte de derde Leergang aankomend commissarissen in woningcorporaties. Deze richt zich op aankomend commissarissen die nu nog in de raden van commissarissen van woningcorporaties ondervertegenwoordigd zijn. De VTW werkte hiervoor nauw samen met de bureaus Atrivé, Colourful People, Ebbinge, ERLY, Nationaal Register, NMC-Nijssse International executive search en Public Spirit.

Het Glazen Huis

In 2012 werd voor de laatste keer de verkiezing van het beste jaarverslag gehouden en verscheen de slotpublicatie van Het Glazen Huis waarin de beoordelingscommissie, de screeningcommissie, de jury en de winnaars terugblikken en tips geven voor het schrijven van een goed jaarverslag.

VTW-publicaties

In 2012 gaf de VTW vier publicaties uit; twee nieuwe en twee herziene uitgaven. Ook ontwikkelde de VTW een digitale doe-het-zelf-toolkit voor werving en selectie van toezichthouders.

De digitale toolkit leidt in 20 stappen door een traject dat resulteert in het vinden en aanstellen van een nieuwe collega-commissaris. De toolkit is ontwikkeld voor raden van toezicht die zelf de werving en selectie ter hand willen nemen. Zie www.vtw.nl.

Het digitale 'Hulpinstrument Evaluatie Governancecode Woningcorporaties' is aangepast naar aanleiding van de geactualiseerde en aangescherpte 'Governancecode Woningcorporaties' die in juli 2011 voor leden van Aedes en de VTW van kracht is geworden.

De VTW breidde de digitale 'Handreiking voor het toepassen van de beloningscode' uit met een aantal praktische rekenvoorbeelden over het berekenen van het aantal FZD-punten.

George de Kam, die de afgelopen jaren veel onderzoek deed naar het optreden van corporaties op de grondmarkt, schreef in opdracht van de VTW de handreiking 'De toezichthouder en het grondbeleid'. Hierin laat hij zien wat voor toezichthouders van belang is om grip te houden op het grondbeleid van de corporatie waarmee zij verbonden zijn.

Ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van de VTW verscheen de lustrumbundel 'Theorie en praktijk: drempels in het heden, visie op de toekomst' met interviews en essays. De interviews met bestuurders en commissarissen van een aantal corporaties geven een mooi inkijkje in mogelijke knelpunten van het toezicht, maar ook in de oplossingen die deze mensen voor ogen hebben en in de praktijk brengen. De essays in de publicatie zijn door een jury geselecteerd uit de inzendingen op de door de VTW uitgeschreven essaywedstrijd met het thema 'Hoe ziet het toezichtstelsel woningcorporaties er in 2020 uit?'

Landelijke en regionale themabijeenkomsten

In 2012 zijn, aansluitend aan de algemene ledenvergaderingen, twee themabijeenkomsten gehouden.

De bijeenkomst in juni had als thema 'Toekomst en legitimiteit van de woningcorporatie'. Philippe Sprenger (managing consultant Berenschot) en Theo Camps (hoogleraar Organisationskunde & Bestuurskunde TiasNimbas) spraken over de legitimering van corporaties, naar aanleiding van het hun boek 'Verbinding verbroken. Actief sturen op de legitimiteit van een maatschappelijke onderneming'. Coen Teulings (directeur CPB) ging in op de toekomst van de corporatiesector.

In de landelijke themabijeenkomst van november ging, in aanwezigheid van Tweede Kamerlid Jacques Monasch, de VTW-campagne 'Wij toetsen ons toezicht' van start. Met deze campagne, een vervolg op het experiment 'De aanspreekbare commissaris', wil de VTW raden van toezicht bewust maken van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en deze stimuleren om de verbinding tussen het intern toezicht en haar belanghouders te versterken.

Derk Windhausen liet de voor de VTW gemaakte prezi zien over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het interne toezicht.

Lex de Boer (voormalig directeur Platform 31/SEV) presenteerde de resultaten van het experiment 'De aanspreekbare commissaris' en sprak met twee deelnemers over hun ervaringen. Doel van het op verzoek van de VTW door Platform31/SEV uitgevoerde experiment was het ontwikkelen, uitwerken en testen van methodieken waarmee interne toezichthouders hun maatschappelijke aanspreekbaarheid kunnen vastleggen en versterken.

Wouter Beekers (onderzoeker aan het Historisch Documentatiecentrum van de VU Amsterdam) hield naar aanleiding van zijn boek 'Het bewoonbare land' een presentatie over verbindend toezichthouden in het verleden van de volkshuisvesting.

In samenwerking met Aedes zijn zeven regionale thema-/netwerkbijeenkomsten gehouden over de praktijk van goed intern toezicht en het samenspel tussen bestuurder en raad van Commissarissen. Onder leiding van Jaap van Manen (o.a. Hoogleraar Corporate Governance, commissaris DNB, lid Monitoring Commissie Corporate Governance Code en voorzitter Adviesraad Bestuurlijke Vraagstukken) en Koos Parie (ervaren bestuurder en toezichthouder) discussieerden toezichthouders en bestuursleden over de weerbarstige praktijk van het toezicht houden en lastige dilemma's.

VTW komt naar u toe!

De VTW-directeur heeft een aantal keer op uitnodiging van een RvT/RvC gesproken over het interne toezicht.

Nieuwsbrieven en Nieuwsservice

In 2012 verstuurde de VTW tien digitale nieuwsbrieven (e-NIEUWS) om haar leden en relaties te informeren over verenigingszaken en over onderwerpen die van belang zijn voor het interne toezicht in de corporatiesector. Deze zijn verspreid naar 1.975 e-mailadressen van leden, relaties en andere geïnteresseerden.

In 2012 verschenen 24 nummers van de 'Nieuwsservice Corporatie, Toezicht & Praktijk' met hierin vooral in gedrukte media verschenen artikelen over actuele ontwikkelingen op corporatiegebied en op het gebied van het interne toezicht. Deze gratis nieuwsservice is per e-mail verspreid onder alle leden.

Toezichthouders om de Tafel

Het project 'Toezichthouders om de tafel' (TodT) startte in 2007 als een serie kleinschalige bijeenkomsten van groepen toezichthouders die met elkaar van gedachten wisselen rond de praktijk van het commissariaat en de Governancecode Woningcorporaties.

Iedere TodT-groep is vrij in zijn eigen aanpak (frequentie, vorm, onderwerpen) en heeft een 'trekker'. Deze ervaren toezichthouder zorgt voor de agenda, het goede verloop van de bijeenkomsten, de locatie en de inhoudelijke terugkoppeling naar de VTW. De VTW ondersteunt het project onder andere in logistieke zin en levert informatie aan over actuele onderwerpen en thema's.

Eind 2012 waren zes TodT-groepen actief in: Noord-Holland, Drenthe/Friesland/Groningen, Overijssel, Zwolle (2) en Limburg. Ook zijn er TodT-groepen speciaal voor jonge commissarissen en voor voorzitters uit de regio Zuid-Holland en Utrecht.

Website en social media

De website van de VTW, bestaande uit een publiek deel en een besloten ledennet, is een belangrijk communicatiemiddel naar de leden en andere belangstellenden.

Het publieke deel van de website bevat onder andere actuele nieuwsberichten, praktische informatie en inhoudelijke informatie over toezicht houden, informatie over de vereniging en het lidmaatschap van de VTW en een agenda met bijeenkomsten. Leden kunnen tegen een kleine vergoeding vacatures voor leden van raden van commissarissen op de VTW-website laten plaatsen. In 2012 werden elf advertenties geplaatst. De werkzaamheden voor het publieke deel betroffen verder het actueel houden van de informatie en het plaatsen van nieuws- en agendaberichten.

Het besloten ledennet is gekoppeld aan het ledenadministratiesysteem en bevat een functionaliteit voor leden om de eigen lidmaatschapsgegevens aan te passen en om zich online aan te melden voor workshops en andere bijeenkomsten. Hiervan maakten leden in 2012 steeds meer gebruik.

In 2012 is een start gemaakt met het overbrengen van de informatie in de Kennisbank op het besloten ledennet, naar het publieke deel van de website. Doel is om op termijn vrijwel alle informatie publiek toegankelijk te maken. Voor informatie die de VTW wil voorbehouden aan leden kan gebruik blijven worden gemaakt van de mogelijkheid documenten te publiceren op het besloten ledennet.

De VTW was in 2012 ook actief op LinkedIn en op Twitter met als doel: meer leden bereiken en met elkaar in contact brengen. Door te verwijzen naar berichten op de website probeerde de VTW deze extra onder de aandacht te brengen. De besloten LinkedIn groep (alleen voor VTW leden) bestond in 2012 uit ruim 250 leden die onderling ideeën uitwisselden, kennis en informatie deelden en (maatschappelijke) discussies voerden.

Wat zeggen de statistieken over het bezoek aan de VTW-site?

- Het aantal bezoeken vertoonde tot 2009 een stijgende lijn en nam daarna af. In 2012 was weer sprake van een forse stijging en trok de site een aantal van 46.835 bezoeken (versus 25.511 in 2011).
- De gemiddelde duur van het bezoek lag de afgelopen jaren tussen de 2,5 en de 8 minuten. In 2012 lag dit op bijna 2,5 minuten.
- Het gemiddeld aantal bekeken pagina's per bezoek lag de afgelopen jaren tussen de 3 en de 11 pagina's. In 2012 lag dit op 3 pagina's.
- Het aantal unieke bezoekers vertoonde tot 2009 een stijgende lijn en nam daarna af. Het aantal unieke bezoekers steeg in 2012 weer fors ten opzichte van 2011: 27.907 (versus 14.098 in 2011).

Uit de web statistieken kunnen conclusies worden getrokken over het aantal bezoekers en de frequentie van het bezoek, maar niet over de soort bezoekers, het bereik van de gewenste doelgroep of de reden waarom de website wordt bezocht.

3. DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER

>> **In de rol van belangenbehartiger zet de VTW zich namens de leden in voor het uitdragen van de wezenlijke betekenis van het intern toezicht voor het maatschappelijk en doelmatig functioneren van corporaties en de maatschappelijke waardering daarvan.**

Over onderwerpen die de positie, de inrichting en het functioneren van het interne toezicht bij woningcorporaties betreffen ging de VTW in 2011 actief de dialoog aan met andere organisaties in de corporatiesector, bewindslieden, politici en ambtenaren. Hierbij hoorde ook het kiezen van een duidelijke positie en het naar buiten toe uitdragen van standpunten, maar ook samenwerking zoeken met andere partijen, in wisselende coalities, afhankelijk van het onderwerp.

3.1 Inhoudelijke profilering

De VTW richtte zich in haar rol als belangenbehartiger in 2012 vooral op de thema's:

- wetsvoorstel Normering uit publieke middelen gefinancierde inkomens topfunctionarissen (WNT);
- wetsvoorstel Herziening van de regels over toegelaten instellingen en instelling van een Financiële Autoriteit
- woningcorporaties (Herzieningswet);
- toezicht op de corporatiesector;
- visitatie;
- integriteit;
- gewijzigde btw-behandelingen van commissariaten..

Nieuw kabinet en nieuwe minister

Op 23 april 2012, nadat de Catshuisonderhandelingen tussen CDA, VVD en PVV over de miljardenbezuinigingen waren mislukt, bood premier Rutte het ontslag in van zijn kabinet. Hiermee viel het vijfde kabinet in tien jaar tijd. Zes maanden later, na verkiezingen en een snelle formatie, werd de heer Blok – de negende minister op rij verantwoordelijk voor wonen sinds de afgelopen tien jaar – de nieuwe programmaminister voor Wonen en Rijksdienst in het kabinet van VVD en PvdA. Hij volgde minister Spies op die op haar beurt eind 2011 minister Donner was opgevolgd.

In februari 2012 maakte de VTW kennis met minister Spies en besprak onder meer de kwestie Vestia, de WNT en de Herzieningswet. Nog geen tien maanden later voerde de VTW, bij monde van VTW-voorzitter Heino van Essen en VTW-directeur Albert Kerssies, in december 2012 een kennismakingsgesprek met haar opvolger minister Blok. Gesproken werd over het regeerakkoord 'Bruggen slaan, onder meer over de passage waarin staat dat corporaties onder 'directe aansturing van gemeenten' komen. De VTW wees de minister in dit verband op de resultaten van het experiment 'De aanspreekbare commissaris' en de campagne 'Wij toetsen ons toezicht' waarmee invulling wordt gegeven aan het versterken van de verbinding tussen het intern toezicht en haar belanghouders. Ook uitte de VTW haar grote zorgen over de gevolgen van de verhuurdersheffing voor de continuïteit en de maatschappelijke taak van corporaties, mede op basis van de vele reacties van leden en de aangedragen casussen. De VTW riep de minister op om samen met de sector op zoek te gaan naar betere oplossingen voor het begrotingsvraagstuk én de toekomst van de corporatiesector. Verder werd gesproken over de verbetering van de kwaliteit van het interne toezicht en kwam de installatie van de VTW-ledencommissie aan de orde die hierover in het voorjaar van 2013 aanbevelingen zal doen.

WNT

In het kennismakingsgesprek met minister Blok kwam uiteraard ook de WNT en vooral de door de minister opgestelde Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting (WNT-staffel) – waarin de sector wordt onderverdeeld in grootteklassen met bijbehorende bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen – aan de orde. Na de val van het kabinet Rutte I verklaarde de Eerste Kamer de WNT niet controversieel en ging op 13 november 2012 met algemene stemmen akkoord. De maanden hieraan voorafgaand voerde de VTW diverse lobbyactiviteiten uit.

In januari 2012 werd in het Financieele Dagblad het artikel ‘Willekeur bij beloning bedreigt top corporatieland’ geplaatst. Hierin betoogden Heino van Essen (VTW-voorzitter) en Albert Kerssies (VTW-directeur) dat de woningcorporatiesector met onjuiste argumenten door minister Donner in het strengste normeringregime van de WNT is geplaatst.

In januari 2012 informeerde minister Spies de Tweede Kamer over de beloning van corporatiebestuurders in 2010. Ze gaf aan de “teleurstellende trend” – het totale bedrag dat in 2010 met de bezoldiging van de bestuurders gemoeid was steeg in 2010 ten opzichte van 2009 met 0,05% – opnieuw ter sprake te brengen met de VTW. In het kennismakingsgesprek met minister Spies en naar de media betoogde de VTW dat de corporatiesector in vergelijking tot andere sectoren te maken heeft met hoge(re) pensioenlasten en dat, als deze buiten beschouwing worden gelaten, in 2010 sprake was van een daling van de gemiddelde bezoldiging ten opzichte van 2009. De VTW stelde dat bestuurders die na juli 2010 zijn benoemd allen worden beloond volgens de normen van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties en dat bij nieuwe arbeidsovereenkomsten sprake is van structureel lagere inschaling van corporatiebestuurders. De beloningscode, die verplicht is voor leden van de VTW, de vereniging van bestuurders (NVBW) en branchevereniging Aedes, werkt dus en zou volgens de VTW kunnen worden ingepast in de WNT.

De VTW probeerde ambtenaren van BZK te overtuigen van het dempende effect van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties en deze door de minister verplicht te laten stellen. In juni 2012 maakte BZK duidelijk dat zij werkte aan een beloningsregeling op basis van alleen verhuureenheden. De VTW en NVBW stelden BZK voor om samen een beloningsregeling te maken gebaseerd op de systematiek van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties, ingaand per 2014. Begin augustus 2012 schoof BZK dit voorstel terzijde; alleen concrete alternatieven op basis van verhuureenheden waren bespreekbaar.

In een persbericht naar aanleiding van berichtgeving in het Financieele Dagblad over de hoge honorering van corporatiebestuurders deed de VTW een appèl op bestuurders benoemd voor juli 2010 met verworven rechten, en vroeg deze zich rekenschap te geven van maatschappelijk aanvaardbaar belonen en zich aan de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties te conformeren. De VTW riep betreffende raden van commissarissen op het gesprek met hun bestuurders aan te gaan en bestaande afspraken die ervan afwijken versneld aan te passen. VTW-voorzitter Heino van Essen herhaalde dit in een gesprek met Tweede Kamerleden op BNR.

In aanloop van de behandeling van de WNT door de Eerste Kamer onderhield de VTW regelmatig contact met verschillende Eerste Kamerleden om hen te informeren over haar bezwaren tegen de WNT via het door Allen & Overy opgestelde memorandum en over het dempende effect van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties via het door Quintis uitgevoerde onderzoek naar het gebruik ervan.

Eind november 2012 presenteerde minister Blok de WNT-staffel en informeerde hij de Tweede Kamer over de beloning van corporatiebestuurders in 2011. De minister stelde dat de gemiddelde bezoldiging van corporatiebestuurders ten opzichte van 2010 met 4% was gestegen. De VTW reageerde in de media en in de richting van BZK dat de minister verkeerde conclusies trok. Volgens de VTW leidde schaalvergroting bij de kleinere corporaties tot minder bestuurders. Door fusies en overnames ontstonden grotere corporaties met een iets hogere beloning. Tegelijkertijd daalde de beloningen van bestuurders van grotere corporaties over de hele linie conform de beloningscode. Bestuurders van corporaties met meer dan 2500 verhuureenheden ontvingen in 2011 tot ruim 7% minder beloning dan in 2010.

De totale loonsom voor corporatiebestuurders daalde in 2011 met 3.3%. De VTW gaf ook aan dat bestuurders van ongeveer 30-40, vooral kleine, corporaties nog een veel te hoge beloning ontvingen. De VTW riep toezichthouders bij deze corporaties op de beloningen in overeenstemming met de beloningscode te brengen.

In het gesprek met minister Blok wees de VTW op de volgens haar desastreuze gevolgen van de WNT-staffel voor de (toekomstige) kwaliteit van bestuur en toezicht. De WNT-staffel betekent een daling van de beloning van nieuwe bestuurders tot -40% en van nieuwe commissarissen tot -52%. De VTW vroeg de minister de WNT-staffel een jaar op te schorten en – net zoals in de zorg – samen met de sector een beloningsregeling te maken. Een regeling gebaseerd op de systematiek van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties, en niet alleen op basis van het aantal die dan in 2014 zou kunnen ingaan. Ook kondigde de VTW aan advies te vragen over de juridische houdbaarheid van de WNT-staffel.

In december 2012 hield de VTW een ledenraadpleging over te nemen juridische stappen. Een ruime meerderheid (86%) van de leden die reageerden (37%) was hier voor. In vervolg hierop heeft de VTW advocatenkantoor Stibbe gevraagd de procedure voor een dagvaarding voor te bereiden.

Herzieningswet

Door de val van het kabinet Rutte I werd de plenaire behandeling van de Herzieningswet uitgesteld, maar de Tweede Kamer verklaarde het wetsvoorstel niet controversieel. Op donderdagavond 5 juli nam de Tweede Kamer – na 10 jaar politiek debat – unaniem de Herzieningswet aan. Kamerleden dienden bijna vijftig amendementen in over onder andere het werkdomein van corporaties, betere governance en toezicht en de rol van en de relatie met huurders(organisaties) en gemeenten.

De VTW richtte zich in haar lobby naar de minister Spies en Blok en naar de Tweede Kamerleden op drie punten: de algemeen verbindendverklaring van de Governancecode Woningcorporaties zodat deze basisregels voor goed bestuur en toezicht voor de hele corporatiesector gelden, de aanwezigheid van één ongedeelde en sterke Autoriteit waarin het totale externe toezicht wordt opgenomen en met voldoende sanctiemogelijkheden en een gestructureerde relatie tussen het externe en interne toezicht waarbij een directe informatie uitwisseling kan plaatsvinden.

Mede door de intensieve lobby van de VTW dienden de Tweede Kamerleden Van Bochove (CDA) en Berndsen (D66) een amendement in, waardoor de governancecode – inclusief de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties en de Honoreringscode commissarissen – via de Herzieningswet voor alle woningcorporaties zal gelden. De leden van de VTW hadden zich al in 2010 uitgesproken voor het algemeen verbindend verklaren van de Governancecode Woningcorporaties. Het amendement, dat regelt dat bij algemene maatregel van bestuur een governancecode wordt aangewezen, kreeg een meerderheid in de Tweede Kamer. Dit laatste gold ook voor hun amendement dat alle woningcorporaties verplicht tot visitatie.

Het pleidooi van de VTW voor een gestructureerde relatie tussen het externe en interne toezicht met een directe informatie uitwisseling, leidde tot een door de Tweede Kamer aangenomen amendement van de Christen Unie waarin een actieve informatieplicht wordt voorgesteld tussen het intern en het extern toezicht voor bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen situaties. Door een ander aangenomen amendement van deze partij kunnen burgemeesters en wethouders toch commissaris zijn van een RvT bij een corporatie die niet is gevestigd en/of niet actief is binnen de betreffende gemeente.

Toezicht op de corporatiesector

Medio 2012 stelde minister Spies de commissie Kaderstelling en toezicht woningcorporaties in, onder leiding van mr. R. (Rein) J. Hoekstra (o.a. voormalig lid van de Raad van State). Gebaseerd op door de commissie te benoemen leerpunten uit de Vestia-casus en eerdere casuïstiek, vroeg de minister de commissie met aanbevelingen te komen over de

vormgeving van het toezicht op woningcorporaties in het licht van de financiële risico's die woningcorporaties kunnen lopen. De andere leden van de commissie waren prof. dr. L. (Lex) H. Hoogduin (o.a. hoogleraar monetaire economie en financiële instellingen) en de heer prof. dr. ir. J. (Jan) van der Schaar (o.a. oud hoogleraar volkshuisvesting).

Eind 2012 spraken VTW-voorzitter Heino van Essen en VTW-directeur Albert Kerssies met de commissie en hielden ze een pleidooi voor een integrale visie op de toekomst van het toezicht op woningcorporaties. In de opvatting van de VTW dient, om een optimaal, onafhankelijk, adequaat en efficiënt toezicht te kunnen waarborgen, het financiële en het volkshuisvestelijke externe toezicht één geheel te vormen. En dat in een logische relatie met deskundig en onafhankelijk intern toezicht.

Eerder in het jaar bracht Aedes het rapport 'Toezicht met Bite' uit. De VTW betreurde het dat zij niet was betrokken bij het rapport maar zag toch voldoende openingen om in het traject naar optimalisering van het toezicht samen op te blijven trekken.

Visitatie

Sinds 1 januari 2007 is iedere corporatie die lid is van de VTW en/of Aedes verplicht zich eens in de vier jaar te laten visiteren. Begin 2012 bleek uit gegevens van de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland (SVWN) dat 60 (15%) van de 393 woningcorporaties nog niet waren geïnspecteerd. Het ging hierbij vooral om kleine corporaties waarvan een derde noch lid van de VTW noch lid van Aedes was. De VTW stuurde de raad van toezicht van de betreffende corporaties die lid waren van de VTW, een brief met een dringend beroep de corporaties alsnog te laten visiteren. Aedes kondigde aan per 1 juli 2012 elf corporaties als lid te schorsen en bij voortdurende weigering eenzijdig het Aedes-lidmaatschap op te zeggen per 1 januari 2013.

Op 21 maart 2012 ging het Gebruikersforum van de SVWN (Stichting Visitaties Woningcorporaties Nederland) van start. Deelnemers voor dit forum zijn voorgedragen door Aedes, VNG, VTW en Woonbond. Aan de hand van de ervaringen en inzichten van de gebruikers van het visitatiestelsel kan het stelsel worden verbeterd. De ervaringen van het Gebruikersforum worden meegegeven aan het College van Deskundigen dat formeel over de visitatiemethodiek en het stelsel adviseert. De SVWN rapporteert jaarlijks aan Aedes, VNG, VTW en Woonbond over de ervaringen en de consequenties hiervan voor het stelsel.

De Tweede Kamer nam op 5 juli 2012 bij de stemming over de Herzieningswet een amendement aan van de leden Van Bochove (CDA) en Berndsden (D66) dat alle woningcorporaties verplicht tot visitatie. Dit betekent dat ook woningcorporaties die geen lid zijn van Aedes en/of de VTW, zich straks eens per vier jaar moeten laten visiteren.

Op 29 augustus 2012 organiseerde de SVWN een symposium onder de titel: '5 jaar maatschappelijke visitatie: waarde en toekomst'. Op dit symposium werden de uitkomsten gepresenteerd van het onderzoek '5 jaar corporatievisitatie' uitgevoerd door het OTB Delft. Hieruit bleek dat corporaties op het onderdeel Governance minder goed scoorden dan op de andere onderdelen van de visitatiemethodiek. De gemiddelde visitatiescore voor Governance lag met een 6,5 beneden de norm van 7,0, waarbij de corporatie doet wat verwacht mag worden en dat goed doet.

Aedes, VTW en Woonbond schreven in september 2012 een gezamenlijke brief aan de leden van de Eerste Kamercommissie BZK over de formulering van de verplichting tot visitatie in de Herzieningswet. Aangegeven werd dat de wetstekst voorziet dat de minister één instantie aanwijst die visitaties uitvoert, terwijl de indieners een bestendiging van de huidige praktijk beoogden, met dien verstande dat visitatie ook voor niet-leden van de brancheorganisaties verplicht wordt.

Integriteit

Elkaar aanspreken op integriteit en bevorderen van integer gedrag vormde voor de VTW een vanzelfsprekend onderdeel van de verdere professionalisering van het interne toezicht. Wel benaderde de VTW integriteit, minder dan de afgelopen jaren, als een afzonderlijk thema.

Het meldpunt integriteit woningcorporaties van de VROM-inspectie berichtte dat zij minder meldingen over fraude ontving. Sinds de start op 7 april 2009 nam het meldpunt 134 meldingen in behandeling waarvan zij er 25 na onderzoek van het ministerie van BZK overdroeg aan de ILT-lod (Inlichtingen- en Opsporingsdienst die valt onder het ministerie van Infrastructuur en Milieu). Twee van de 25 meldingen leidden inmiddels tot strafrechtelijke onderzoeken door het Openbaar Ministerie naar (oud-) bestuurders van de woningcorporaties SGBB en Laurentius.

3.2 Relatienetwerk

De VTW werkte regelmatig samen met de branchevereniging van woningcorporaties **Aedes** en de **NVBW** (Nederlandse Vereniging Bestuurders Woningcorporaties). Op bestuurs- en directieniveau vond periodiek overleg plaats.

De samenwerking met Aedes richtte zich onder meer op de WNT, de Herzieningswet, de Governancecode Woningcorporaties en visitatie.

De VTW en de NVBW werkten samen ten aanzien van de WNT, de gewijzigde btw-behandeling van commissariaten per 1 juli 2012, de Toetsingscommissie en de herijking van het loonniveau van bestuurders.

Met de **Woonbond** was op directieniveau regelmatig contact over onder meer de Herzieningswet en het voordrachtrecht van huurders(organisaties).

De VTW werkte met de **SEV/Platform 31** aan het experiment 'Aanspreekbare toezichthouders' met als doel: het ontwikkelen, uitwerken en testen van methodieken waarmee interne toezichthouders hun maatschappelijke aanspreekbaarheid kunnen vastleggen en versterken. Negen raden van toezicht participeerden in het experiment. In november 2012 werden hun ervaringen en de bevindingen van de onderzoekers gepresenteerd in een rapport en de aftrap plaats van de campagne 'Wij toetsen ons toezicht'. Met dit vervolg op het experiment wil de VTW raden van toezicht bewust maken van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en deze stimuleren om de verbinding tussen het intern toezicht en haar belanghouders te versterken.

Tussen de VTW en het **CFV** (Centraal Fonds Volkshuisvesting) was op directieniveau regelmatig contact over onder andere de thema's financiën, integriteit, risicomanagement en verbindingen. Ook was er één keer overleg op bestuurlijk niveau. Daarnaast leverde het CFV docenten voor de VTW-workshops over financiën.

De VTW had veelvuldig contact met ambtenaren van het **Directoraat-generaal WBI van het ministerie van BZK en de woordvoerders van de vaste commissie BZK van de Tweede Kamer**, vooral over de WNT en de Herzieningswet. De VTW informeerde haar leden via nieuwsbrieven en de website en over de WNT en de Herzieningswet.

De VTW organiseerde samen met **toezichthouderorganisaties in de sectoren zorg, onderwijs en kinderopvang** voor de tweede maal het congres 'Toezicht houden in de toekomst'. Het accent lag in 2012 op de verhouding tussen krachtig toezicht en zachte vaardigheden. Sprekers waren: prof. dr. Ernst Hirsch Ballin, prof. dr. Annemieke Roobeek en dhr. Anton Westerlaken. Ruim 200 toezichthouders namen aan de bijeenkomst deel en wisselden in workshops met elkaar van gedachten over hun visie op het toezicht.

De VTW en de andere toezichthouderorganisaties trokken gezamenlijk op tegen de gewijzigde btw-behandeling van commissariaten. Met ondersteuning van fiscale experts van Deloitte werd, helaas zonder succes, gelobbyd voor een uitzondering of een aparte regeling voor toezichthouders van maatschappelijke organisaties. In november 2012 stelden de toezichthouderorganisaties een advies op voor hun leden.

De VTW informeerde haar leden via nieuwsbrieven en de website en over de gevolgen van de gewijzigde btw-behandeling van commissariaten. Ook konden leden voorafgaand aan een aantal regionale bijeenkomsten met vragen terecht bij specialisten van Deloitte.

In december 2012 voerden de gezamenlijke toezichthouderorganisaties overleg met ambtenaren van de betreffende ministeries over de governance van de maatschappelijke ondernemingen. Dit mede naar aanleiding de passage in het regeerakkoord 'Bruggen slaan' dat de regering expliciet na wil denken over de besturing of governance van de maatschappelijke ondernemingen. In 2013 krijgt dit overleg een vervolg.

3.3 Public relations

Deelname aan symposia en congressen

Op directie- en bestuursniveau is deelgenomen aan een aantal bijeenkomsten, congressen en symposia. Onder andere aan: Aedes-bijeenkomsten, CFV-congres, WWI-netwerkbijeenkomst, bijeenkomst van de NVBW, Jaarcongres van De Vernieuwde Stad, Nationale Commissarissendag en de Dag van het toezicht in het onderwijs. De directeur van de VTW verzorgde op verzoek presentaties voor een aantal raden van commissarissen van woningcorporaties. Ook nam hij als spreker deel aan diverse bijeenkomsten zoals een SOM bijeenkomst over 'Financieel beleid voor Raad van Toezicht.

Persberichten en mediacontacten

In 2011 verstuurde de VTW zeven persberichten. De onderwerpen betroffen: de leergang aankomend commissarissen, de beloning van corporatiebestuurder, de essaywedstijd en het lustrumcongres van de VTW, de toetreding van de RvC van Vestia tot de VTW.

Er was contact met diverse media waaronder het Financieele Dagblad, De Gelderlander, BRN, NOS journaal en Een vandaag (Radio 1). Hierbij ging het om opiniestukken over de kwaliteit van het interne toezicht en over de beloning van bestuurders en om interviews over Vestia, de leergang aankomend commissarissen, meldingen die het Meldpunt Integriteit Woningcorporaties ontving over kleine corporaties en een geschiktheidstoets voor commissarissen.

Lustrumcongres VTW

Op 27 september 2012 vierde de VTW haar 10-jarig bestaan met een lustrumcongres. Ruim 200 leden namen hieraan deel. Dagvoorzitter was Jeroen Smit (hoogleraar Journalistiek aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen, onderzoeksjournalist en auteur van de boeken 'Het drama Ahold' en 'De Prooi: Blinde trots breekt ABN Amro'). Sprekers waren minister Spies, Roger van Boxtel (voorzitter Raad van Bestuur Menzis, lid Eerste Kamer) en Pauline van der Meer Mohr (Voorzitter college van bestuur Erasmusuniversiteit Rotterdam, commissaris bij DSM en ASML). Minister Spies zei van toezichthouders een scherpere houding te verwachten en wees op de cruciale positie en verantwoordelijkheid van het interne toezicht.

VTW-voorzitter Heino van Essen en directeur Albert Kerssies presenteerden de uitkomsten van het onder leden en relaties gehouden tevredenheidsonderzoek en bespraken de meerjarenstrategie van de VTW 2013-2016. Ook kondigde Heino van Essen een digitale ledenraadpleging aan over het opnemen in de Governancecode Woningcorporaties van een geschiktheidstoets voor commissarissen en bestuurders (zie onder 2.2).

De winnaars van de door de VTW uitgeschreven essaywedstrijd, met het thema 'Hoe ziet het toezichtstelsel woningcorporaties er in 2020 uit?' werden bekend gemaakt en voorgesteld aan de aanwezigen. Alle aanwezigen ontvingen de lustrumbundel 'Theorie en praktijk: drempels in het heden, visie op de toekomst', met hierin de winnende essays en interviews met bestuurders en commissarissen van een aantal corporaties.

Van het congres verscheen een video die op YouTube kan worden bekeken, zie ook www.vtw.nl.

4. DE VTW ALS BEWAKER

>> De VTW is bewaker van het op professionele, integere en transparante wijze vorm geven aan het interne toezicht bij corporaties. De VTW zwengelt discussie, onderzoek en evaluatie aan, oefent invloed uit op de definiëring van de kaders en codes. De VTW is het kritisch geweten van het interne toezicht. De VTW dient hierin primair een algemeen maatschappelijk belang; geen individueel ledenbelang. De VTW is bijvoorbeeld geen mediator of rechtbank voor individuele 'gevallen' (cases). De VTW zal regelmatig publiekelijk laten zien hoe haar leden presteren.

Deze bewakersrol hangt nauw samen met de rol van de VTW als beroepsvereniging waarin zij zich richt op de kwaliteitsontwikkeling; het toerusten van toezichthouders met voldoende kennis en ervaring zodat de Governancecode Woningcorporaties ook daadwerkelijk betekenis heeft en houdt.

Activiteiten in het kader van de bewakersrol betroffen onder meer de hieronder beschreven activiteiten.

4.1 Governancecode Woningcorporaties

De VTW is samen met Aedes, eigenaar van de Governancecode Woningcorporaties. De code is sinds 2007 van kracht en bevat normen voor goed bestuur, goed toezicht en adequate verantwoording die de organen van de woningcorporatie en hun leden in acht zouden moeten nemen. De geactualiseerde en aangescherpte Governancecode Woningcorporatie geldt vanaf juli 2011.

Mede door de intensieve lobby van de VTW dienden de Tweede Kamerleden Van Bochove (CDA) en Berndsen (D66) bij de behandeling van de Herzieningswet een amendement in. Hierdoor zal de Governancecode Woningcorporaties – inclusief de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties en de Honoreringscode commissarissen – voor alle woningcorporaties gelden. De leden van de VTW hadden zich al in 2010 uitgesproken voor het algemeen verbindend verklaren van de Governancecode Woningcorporaties. Het amendement, dat regelt dat bij algemene maatregel van bestuur een governancecode wordt aangewezen, kreeg een meerderheid in de Tweede Kamer. Dit laatste gold ook voor hun amendement dat alle woningcorporaties verplicht tot visitatie.

4.2 Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties

De Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties geldt vanaf 1 juli 2010 voor nieuwe benoemingen. Afwijken van het hierin opgenomen maatschappelijk aanvaardbaar beloningsmaximum (vastgesteld op de € 188.000) kan alleen in zeer uitzonderlijke gevallen en na goedkeuring door de onafhankelijke Toetsingscommissie (zie ook 5.3). De Toetsingscommissie kreeg hiertoe in 2012 geen verzoeken.

De beloningscode werkt goed en heeft een dempende werking. Bestuurders die na juli 2010 zijn benoemd worden allen beloond volgens de beloningscode en bij nieuwe arbeidsovereenkomsten is sprake is van structureel lagere inschaling van corporatiebestuurders. Uit cijfers van het ministerie van BZK bleek dat eind 2012 ongeveer 30 - 40 bestuurders van, vooral kleine, corporaties nog een veel te hoge beloning ontvingen. Hoewel het over het algemeen geen VTW-leden zijn riep de VTW toezichthouders bij deze corporaties op de beloningen in overeenstemming met de beloningscode te brengen.

4.3 Honoreringscode commissarissen

De Honoreringscode commissarissen geldt sinds 1 juli 2010 voor nieuwe commissarissen. Voor zittende commissarissen gold een overgangsbepaling tot 1 januari 2012. Dit betekent dat per 1 januari 2012 de Honoreringscode commissarissen voor alle commissarissen geldt.

Uitgangspunt bij het bepalen van de honorering voor commissarissen is een passende balans tussen enerzijds factoren die de zwaarte van de functie bepalen en anderzijds aandacht voor de samenleving die terughoudendheid bij het honoreren vraagt. Afwijking van de honoreringscode is in principe niet mogelijk, alleen met goedkeuring van de Toetsingscommissie. Deze kreeg hiertoe in 2012 geen verzoeken.

4.4 Transparante verantwoording

In december 2012 heeft Aedes in samenwerking met de VTW en de NVBW bij corporaties gegevens opgevraagd over de bestuurdersbeloningen in 2011, de honoreringen en zittingstermijnen van commissarissen in 2011. Dit past in de wens van de VTW-leden - opgenomen in de meerjarenstrategie 2013-2016 en het jaarplan 2013 - om transparanter te zijn in hun verantwoording en elkaar meer aan te spreken.

4.5 Ledencommissie verbetering kwaliteit intern toezicht

Op 27 november 2012 besloot de algemene vergadering tot de instelling van een ledencommissie die het bestuur in het voorjaar van 2013 zou moeten adviseren over de kwaliteitsverbetering van het interne toezicht. De precieze opdrachtformulering werd later via een raadpleging aan de leden voorgelegd.

De commissie kreeg als opdracht een duidelijk en omvattend kader van randvoorwaarden te bepalen, als basis voor echte en niet-vrijblijvende kwaliteitsverbetering voor intern toezicht, zodanig dat het vertrouwen van de buitenwereld op termijn kan worden verbeterd/hersteld.

Het gaat om vier gebieden van randvoorwaarden voor goed intern toezicht:

- toegang tot toezicht;
- educatie tijdens toezicht;
- evaluatie van toezicht;
- en verantwoording van toezicht.

Voor een deel is dit kader al neergelegd in bestaande regelgeving en codes.

De vraag naar de noodzaak en wenselijkheid van een eventuele geschiktheidstoets moet binnen dit kader van randvoorwaarden worden beantwoord.

4.6 Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken

Met het instellen van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken in 2011 heeft de VTW bewust een mogelijkheid gecreëerd voor commissarissen om dilemma's en gevoelige dossiers in volstrekte vertrouwelijkheid te kunnen bespreken met onafhankelijke deskundigen. De toegang tot de adviesgroep, onder voorzitterschap van prof. dr. Jaap van Manen RA, is laagdrempelig. De leden hebben verstand van zaken en beschikken over ervaring. Zij zijn vertrouwenspersoon voor commissarissen die zich melden.

De adviesgroep fungeert onafhankelijk van de VTW, zodat er geen verantwoording aan het bestuur dan wel de directeur van de VTW dient te worden afgelegd en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

In 2012 ontving de adviesgroep drie verzoeken om (vertrouwelijk) advies. Daarnaast werd een aantal telefonische consulten afgehandeld door de ambtelijk secretaris. In het najaar 2012 hield de VTW een ledenraadpleging om meer inzicht te krijgen in hoe het komt dat commissarissen nauwelijks een beroep doen op de adviesgroep. Ruim 62% van de deelnemers aan de raadpleging was niet bekend met (het doel van) de adviesgroep, een meerderheid (80%) zou de adviesgroep raadplegen in geval van problemen in hun raad van commissarissen. Op basis van de uitkomst van de raadpleging heeft het VTW-bestuur besloten om wel door te gaan met de adviesgroep en deze meer bekendheid te geven.

5. ORGANISATIE VTW

De visie van de VTW over de verenigingsstructuur, de organisatie van het verenigingsbureau in relatie tot de opgave van de VTW en de rollen - beroepsvereniging, belangenbehartiger en bewaker - die de VTW wil uitoefenen, is vastgelegd in de notitie 'Op weg naar 10 jaar VTW' uit 2008. In 2012 heeft de algemene vergadering 'Toezicht met lef' goedgekeurd; de meerjarenstrategie van de VTW voor 2013-2016. Deze is opgesteld op basis van de uitkomsten van het behoefte en tevredenheidonderzoek onder leden en relaties en de discussie op het lustrumcongres.

De drie in 2008 vastgestelde rollen blijven de komende jaren de basis voor de VTW strategie, maar worden wel aangescherpt.

5.1 Vereniging

De afgelopen tien jaar heeft de VTW zich ontwikkeld van een vereniging met een uitvoerend bestuur, naar een vereniging waarin de beleidsvoorbereiding en uitvoering in handen ligt van het verenigingsbureau onder leiding van de directeur. Het bestuur houdt toezicht op de uitvoering en stelt de strategie en het beleid van de vereniging vast, waarbij de algemene vergadering – als hoogste orgaan van de vereniging – het laatste woord houdt.

Het bestuur en het verenigingsbureau maakten in 2012 regelmatig gebruik van de ervaring en expertise van leden.

5.2 Bestuur

De leden van het bestuur zijn door de algemene vergadering uit de leden benoemd. De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn vastgelegd in de Statuten, het Huishoudelijk Reglement en het Bestuursprotocol.

Het bestuur vergaderde in 2012 zes keer en kwam één keer bijeen voor de bestuursdag. Tot juni 2012 bestond het bestuur uit zes leden. Na het aftreden van Reinoud Rijntjes op 19 juni 2012 bestond het bestuur uit vijf leden.

SAMENSTELLING BESTUUR (INCLUSIEF ZITTINGSPERIODE)

Bestuurder	Functie	1e termijn	2e termijn	Herbenoembaar	Aftredend 2e termijn
Heino van Essen	voorzitter	06-2008	06-2012		2016
Marian Louppen	vicevoorzitter	06-2008	06-2012		2015
Reinoud Rijntjes*	penningmeester	06-2008	06-2012		2015
Lilianne van den Broek**	lid	06-2010	06-2012		
Denise Bakker-van den Berg	lid	11-2011		11-2015	2019
Eric Kemperman	lid	11-2011		11-2015	2019

* Afgetreden 19-06-2011 vanwege beëindiging commissariaat

** Afgetreden 31-12-2012 vanwege beëindiging commissariaat

Dhr. H. (Heino) van Essen (1947)

Is VTW-voorzitter sinds juni 2008. Hij is in juni 2012 herbenoemd voor een tweede termijn.

Zijn nevenfuncties zijn:

- Voorzitter bestuur Revalidatie Nederland, Utrecht;
- Voorzitter Bestuur Stichting Prismant (fusie NZI/SIG), Utrecht;
- Voorzitter Raad van Toezicht Universiteit Twente, Enschede;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Menzis, Wageningen;
- Lid Raad van Toezicht Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's Hertogenbosch;
- Lid Raad van Commissarissen Rabobank Rijk van Nijmegen;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Innovact, Amstelveen;
- Lid Raad van Toezicht Ksyos, Amstelveen;
- Lid Raad van Commissarissen Rodersana, Oirschot.

Mw. M.J. (Marian) Louppen-Laurant (1951)

Is VTW-bestuurslid sinds juni 2008 en vicevoorzitter sinds november 2011. Zij is in juni 2012 herbenoemd voor een tweede termijn.

Haar hoofdfunctie is docent Saxion Hogeschool.

Haar nevenfuncties zijn:

- Lid raad van commissarissen Woningcorporatie Vivare Arnhem;
- Lid raad van toezicht Siza en q.q bestuurslid Stichting Het Dorp;
- Voorzitter raad van toezicht Cultura Ede;
- Lid raad van toezicht Travers, kinderopvang Zwolle;
- Diverse bestuurlijke vrijwilligersfuncties.

Dhr. R. (Reinoud) Rijntjes (1946)

Is penningmeester van de VTW sinds juni 2008. Hij is in juni 2012 afgetreden.

Zijn nevenfuncties zijn:

- Secretaris van Erasmus Trustfonds;
- Penningmeester van het A.A. van Beekfonds;
- Visitator van woningcorporaties via Raeflex;
- Diverse bestuursfuncties.

Mw. L.J.A.J. (Lilianne) van den Broek (1967)

Bestuurslid sinds juni 2010. Zij is in juni 2012 herbenoemd voor een tweede termijn en trad eind 2012 af in verband met beëindiging van haar commissariaat.

Haar hoofdfunctie is zelfstandig ondernemer op het gebied van interim-management en organisatieadvies bij o.a. financiële instellingen, gemeenten en in de zorgsector.

Haar nevenfuncties zijn:

- Lid Raad van Commissarissen Elken, Heerenveen;
- Visitator van woningcorporaties via Raeflex;
- Lid raad van toezicht Interzorg Assen;
- Lid raad van toezicht Jeugdhulp Friesland;
- Lid raad van toezicht MEE Veluwe.

Mw. D. (Denise) Bakker-van den Berg (1973)

Bestuurslid sinds november 2011. Komt in aanmerking voor herbenoeming.

Haar hoofdfunctie is advocaat (partner) bij Advocatenkantoor Bakker-van den Berg te Berkel en Rodenrijs.

Haar nevenfuncties zijn:

- Lid ontslagadviescommissie UWV WERKbedrijf;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (per 23-2-2012);
- Lid Raad van Toezicht woningcorporatie De Goede Woning, Zoetermeer;
- Lid van de Raad van Commissarissen van Jutphaas Wonen, Nieuwegein.

Dhr. E. (Eric) Kemperman (1964)

Bestuurslid sinds november 2011. Komt in aanmerking voor herbenoeming.

Zijn hoofdfunctie is directeur-eigenaar Project Control Online, Woudenberg.

Zijn nevenfuncties zijn:

- Lid Raad van Commissarissen, tevens lid Audit Committee, woningcorporatie Waterweg Wonen, Vlaardingen;
- Lid Raad van Commissarissen woningcorporatie Vallei Wonen, Woudenberg;
- Lid Raad van Commissarissen woningcorporatie De Leeuw van Putten, Spijkenisse;
- Voorzitter Raad van Commissarissen woningcorporatie Area, Uden.

Taakverdeling bestuur

De verdeling van de belangrijkste thema's in verband met de inhoudelijke voorbereiding en het opstellen van (bestuurs) standpunten was in 2012 als volgt:

Governancecode Woningcorporaties en Integriteit: Lilianne van den Broek en Marian Louppen.

Woningwet en Visitatie: Lilianne van den Broek en Denise Bakker.

Beloning bestuurders en Honorering commissarissen: Heino van Essen en Eric Kemperman.

Toekomst VTW en Onderzoek leden en relaties: Eric Kemperman en Marian Louppen.

De hierboven genoemde duo's bereidden, samen met de directeur, de inhoudelijke thema's voor en stelden een (bestuurs)standpunt op. De externe vertegenwoordiging in werkgroepen, commissies en dergelijke gebeurde door Heino van Essen en Albert Kerssies.

Honorering en vergoedingen bestuur

De vergoeding van de voorzitter en de bestuursvergoeding zijn in 2012 vastgesteld op respectievelijk € 45.000 per jaar inclusief btw en € 5.600 per jaar exclusief btw. Bestuurslid Reinoud Rijntjes bracht over zijn bestuursvergoeding btw in rekening.

Bestuurslid Marian Louppen ontving in 2012 een vacatievergoeding. De vergoeding voor participatie in commissies en extern optreden in hun hoedanigheid als VTW-bestuurslid is vastgesteld op € 250 per dagdeel.

In 2012 kreeg het VTW-bestuur een totaalbedrag van € 7.967 aan reis-, verblijf- en administratiekosten vergoed.

De reis- en verblijfkosten zijn op declaratiebasis tegen overlegging van de bewijsstukken vergoed.

HONORERING EN VERGOEDINGEN BESTUUR

Naam	Honorarium	Reiskosten	Vacatievergoeding
Heino van Essen	€ 45.000	€ 5.096	
Marian Louppen	€ 5.600	€ 847	€ 250
Reinoud Rijntjes	€ 3.332	€ 442	
Lilianne van den Broek	€ 5.600	€ 583	
Denise Bakker-van den Berg	€ 5.600	€ 650	
Eric Kemperman	€ 5.600	€ 248	
Totaal	€ 70.732	€ 7.967	

5.3 Bestuurscommissies

In 2012 waren in totaal vijf bestuurscommissies actief: de Voordrachtcommissie, de Financiële Commissie, de Toetsingscommissie en de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken. En na de algemene vergadering van 19 juni 2012 heeft het bestuur een bijzondere (tijdelijke) commissie ingesteld om de statuten en het huishoudelijk reglement van de VTW te evalueren en wijzigingsvoorstellen te doen.

Voordrachtcommissie

De Voordrachtcommissie bestaat uit drie leden die zijn benoemd door het bestuur en heeft als voornaamste taak het zoeken naar geschikte bestuurskandidaten, de selectie van kandidaten en het vervolgens doen van een voorstel aan het bestuur.

De Voordrachtcommissie kwam in 2012 één keer bijeen voor de benoeming van een nieuw lid van de commissie en voor de voorbereidingen van de werving van een nieuw bestuurslid.

Financiële Commissie

De Financiële Commissie is belast met het onderzoek naar de doelmatigheid en rechtmatigheid van de inkomsten en uitgaven van de VTW. De commissie is verantwoording verschuldigd aan de algemene vergadering en bestaat uit drie leden die op voordracht van het bestuur door de algemene vergadering worden benoemd.

De Financiële Commissie kwam in 2012 één keer bijeen voor de bespreking van de jaarrekening en het jaarverslag.

Op 19 juni 2012 bracht de Financiële Commissie aan de algemene vergadering verslag uit over de jaarstukken 2011. De commissie, onder voorzitterschap van Jan Trapman, stelde dat haar aanbevelingen over de jaarrekening 2011 zijn uitgevoerd en gaf een aantal nieuwe aanbevelingen. Deze hadden betrekking op de doelmatigheid en op het monitoren van het budgetteringsproces en het tijdig bijstellen van de prognose van de jaaruitkomst. De aanbevelingen zijn door het bestuur overgenomen.

Toetsingscommissie

De in 2010 door de VTW en de NVBW ingestelde Toetsingscommissie (voluit Toetsingscommissie Beoordeling Beloning Bestuurders en Honorering Commissarissen Woningcorporaties) bestaat uit onafhankelijke, deskundige leden die noch als bestuurder, noch als commissaris, noch als medewerker verbonden zijn aan een woningcorporatie, de VTW, de NVBW of Aedes. Taak van deze commissie is het beoordelen van en beslissen over een verzoek van een woningcorporatie tot: het overschrijden van het maatschappelijk aanvaardbare beloningsmaximum in de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties en het afwijken van de Honoreringscode commissarissen.

Loek Hermans was tot 1 maart 2012 voorzitter van de Toetsingscommissie en Lodewijk de Waal vanaf 1 maart 2012. Governance Support voerde het ambtelijk secretariaat van de Toetsingscommissie.

De Toetsingscommissie vergaderde in 2012 één keer. Onderwerpen van de vergadering waren: samenstelling commissie, jaarverslag, ontwikkelingen met betrekking tot de belonings- en honoreringscode en de WNT.

Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken

De in 2011 ingestelde Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken heeft als taak het ondersteunen van commissarissen die te maken hebben met een (dreigende) onenigheid of misstand. Hiermee heeft de VTW bewust een mogelijkheid gecreëerd voor commissarissen om in volstrekte vertrouwelijkheid dilemma's en gevoelige dossiers te kunnen bespreken. De adviesgroep fungeert onafhankelijk van de VTW. De toegang is laagdrempelig. De leden hebben verstand van zaken en beschikken over ervaring. Zij zijn vertrouwenspersoon voor commissarissen die zich melden.

Jaap van Manen was in 2012 voorzitter van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken. Nathalie Aalbers van Holland Van Gijzen advocaten ondersteunde de adviesgroep als ambtelijk secretaris.

In 2012 ontving de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken drie verzoeken om advies. Ook zijn er een aantal telefonische consulten geweest die door de ambtelijk secretaris van de adviesgroep konden worden afgedaan.

In het najaar 2012 is een ledenraadpleging gehouden om meer inzicht te krijgen hoe het komt dat commissarissen nauwelijks een beroep doen op de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken. Naar aanleiding van de uitkomst van deze raadpleging heeft het bestuur besloten om door te gaan met de adviesgroep en deze meer bekendheid te geven.

5.4 VTW-bureau

Samenstelling

Albert Kerssies gaf als directeur leiding aan het VTW-bureau. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het Directiestatuut.

Het VTW-bureau bestond verder uit: Ingrid van der Kraan (beleidsmedewerker), Danielle Eroglu (office manager) en Galai Cheung (secretaresse). Het gemiddeld aantal medewerkers omgerekend naar full time equivalent lag in 2013 op 2.83.

Uitbesteding werkzaamheden

Het VTW-bureau besteedde in 2012 een deel van de werkzaamheden uit door het inhuren van externe expertise.

Het bureau was hierbij verantwoordelijk voor het opdrachtgeverschap, coördinatie en kwaliteitsbewaking. Hierdoor kon het bureau beperkt in omvang blijven.

SSH Utrecht ondersteunde de VTW op het gebied van: ledenadministratie, financiële administratie, ICT en P&O. In het najaar is de overeenkomst van dienstverlening met SSH Utrecht voor een jaar verlengd.

Governance Support verzorgde het programmamanagement voor het workshopprogramma en de leergang aankomend commissarissen woningcorporaties. In het najaar sloten de VTW en Governance Support een nieuwe overeenkomst voor 2013. De VTW sloot ook overeenkomsten af met docenten voor het verzorgen van workshops.

Holland Van Gijzen advocaten en Governance Support voerden op basis van overeenkomst het ambtelijk secretariaat van respectievelijk de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken en de Toetsingscommissie. De kosten voor ondersteuning van de Toetsingscommissie werden met de NVBW gedeeld.

Integron voerde in opdracht van de VTW het en behoefte- en tevredenheidsonderzoek uit onder leden en relaties.

Verder huurde de VTW expertise in op onder andere verschillende juridische terreinen en het gebied van communicatie, public relations en public affairs. Ook werden een aantal uitvoerende taken uitbesteed zoals het verzorgen van mailings.

Bij verschillende activiteiten werd ook gebruik gemaakt van de kennis, ervaring en het netwerk van leden. Bijvoorbeeld bij het werven van leden, de organisatie van regionale themabijeenkomsten en de ontwikkeling van nieuwe brochures en handreikingen.

Locatie VTW-bureau

Het VTW-bureau is sinds januari 2008 gevestigd in Utrecht en daarmee voor alle leden in het land goed bereikbaar. In 2012 huurde de VTW kant en klare kantoorruimte, inclusief gebruikmaking van andere faciliteiten zoals telefoon, ICT, vergaderruimten e.d., bij SSH Utrecht aan de Plompstorengracht 9. In het najaar van 2012 sloten de VTW en SSH Utrecht een nieuwe huurovereenkomst voor 2013.

6. JAARREKENING 2012

INHOUD	Pagina
BALANS	30
STAAT VAN BATEN EN LASTEN	31
KASSTROOMOVERZICHT	32
ALGEMENE TOELICHTING	33
TOELICHTING OP DE BALANS	34
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	36
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2012	37
OVERIGE GEGEVENS	45
CONTROLEVERKLARING	46
BIJLAGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN UITGEBREID	47
BIJLAGE SAMENSTELLING COMMISSIES E.D.	49

Balans

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31.12.2012	31.12.2011
Vaste Activa			
Computerinventaris	1	€ 337	€ 1.737
Vlottende activa			
Overige vorderingen	2	€ 82.702	€ 74.511
Liquide middelen	3	€ 734.511	€ 604.520
		€ 817.550	€ 680.768

PASSIVA	Ref.	31.12.2012	31.12.2011
Vermogen			
Eigen vermogen	4	€ 610.516	€ 549.976
Vorzieningen			
Vorzieningen proceskosten	5	€ 80.000	€ -
Vlottende passiva			
Kortlopende schulden	6	€ 127.034	€ 130.792
		€ 817.550	€ 680.768

Staat van baten en lasten

BATEN VERENIGING	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
<i>Contributies</i>	€ 812.858	€ 818.090	€ 792.377
<i>Overige inkomsten</i>	€ 234.926	€ 240.675	€ 247.398
Totaal baten	€ 1.047.784	€ 1.058.765	€ 1.039.775

LASTEN VERENIGING	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Activiteiten	€ 150.298	€ 163.500	€ 104.709
Projecten	€ 138.237	€ 163.500	€ 247.199
Workshops	€ 198.308	€ 277.500	€ 232.913
Vereniging	€ 186.512	€ 98.500	€ 108.881
Personeel	€ 228.354	€ 242.500	€ 222.730
Ondersteuning	€ 54.304	€ 59.000	€ 47.315
Overige kosten	€ 31.231	€ 48.500	€ 37.268
Totaal lasten vereniging	€ 987.244	€ 1.053.000	€ 1.001.015

Saldo jaarresultaat	€ 60.540	€ 5.765	€ 38.760
----------------------------	-----------------	----------------	-----------------

Kasstroombegroting

KASSTROOMOVERZICHT	2012	2011	2010
Operationele activiteiten			
Netto resultaat	€ 60.540	€ 38.760	€ -131.612
Afschrijvingen	€ 1.399	€ 1.596	€ 1.594
	€ 61.939	€ 40.356	€ -130.018
Mutaties voorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0
Mutaties in werkkapitaal	€ 68.052	€ 20.492	€ 97.247
	€ 68.052	€ 20.492	€ 97.247
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 129.991	€ 60.848	€ -32.771
Investeringsactiviteiten			
Investeringsactiviteiten in overige materiële activa	€ 0	€ -714	€ 0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ 0	€ -714	€ 0
Financieringsactiviteiten			
Mutaties overige langlopende schulden	€ 0	€ 0	€ 0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ 0	€ 0	€ 0
Kasstroom	€ 129.991	€ 60.134	€ -32.771

MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	2012	2011	2010
Saldo liquide middelen per 1 januari	€ 604.520	€ 544.385	€ 577.157
Saldo liquide middelen per 31 december	€ 734.511	€ 604.520	€ 544.385
Mutatie liquide middelen	€ 129.991	€ 60.134	€ -32.771

ALGEMENE TOELICHTING

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Doel

De vereniging stelt zich ten doel het ondersteunen van toezichthouders van woningcorporaties en daarmee een bijdrage te leveren aan de professionaliteit en positionering van toezichthouders. In dit kader streeft de vereniging naar samenwerking met de voor het doel relevante organisaties en instanties.

Algemeen

Conform de statuten is het verenigingsjaar en het boekjaar van de vereniging gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ640. Over boekjaar 2012 is een positief resultaat gerealiseerd van 60.540 EUR waardoor het eigen vermogen per 31 december 2012 610.516 EUR bedraagt.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kosten waarop afschrijvingen in mindering worden gebracht. Inventaris wordt over een periode van 3 jaar afgeschreven, computerapparatuur wordt in een periode van 3 jaar afgeschreven. De afschrijving is lineair berekend.

Debiteuren

Debiteuren worden gewaardeerd tegen nominale waarde en indien noodzakelijk verminderd met een voorziening voor dubieuze debiteuren

Vordering

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een mogelijke voorziening voor oninbaar.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Passiva

Eigen Vermogen

De stand van de overige reserves wordt bepaald door de stand begin boekjaar te verhogen of te verlagen met het behaalde resultaat boekjaar. Het eigen vermogen dient primair als buffer om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen en de continuïteit van de stichting voor de leden op korte termijn veilig te stellen. De middelen worden uitsluitend besteed aan de statutaire doelen ten behoeve van de deelnemende leden.

Voorziening voor dagvaarding

De voorziening proceskosten WNT betreft de mogelijk kosten verbonden aan de procedure tegen de Staat met betrekking tot de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting, gebaseerd op de Wet normering topinkomens. Bedragen zijn gebaseerd op basis van de inschattingen en aannames van de bij de procedure betrokken advocaat.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering van activa en passiva. Baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Lasten worden opgenomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Toelichting op de balans

1. COMPUTERS EN OVERIGE INVENTARIS

	31.12.2012	31.12.2011
Boekwaarde 1 januari	€ 1.737	€ 2.619
Investerings	€ -	€ 714
	€ 1.737	€ 3.333
Afschrijvingen	€ 1.400	€ 1.597
Boekwaarde per 31 december	€ 337	€ 1.737

In 2009 is er een notebook aangeschaft en tevens is er een vergaderstoel en een conferentietafel aangeschaft ivm met de personele uitbreiding. Deze worden ook in drie jaar afgeschreven. In 2011 is er ook een notebook aangeschaft.

2. OVERIGE VORDERINGEN

	31.12.2012	31.12.2011
Overige vorderingen en overlopende activa		
- Debiteuren	€ 32.363	€ 32.058
- Credit factuur Pack en Parcel	€ 97	€ -
- Credit factuur Vodafone	€ 2	€ -
- Credit factuur Century auto verhuur	€ -	€ 47
- Credit factuur ANP Pers Support	€ -	€ 2.558
- Credit factuur Tele2	€ -	€ 13
- Bijdrage Aedes	€ 21.604	€ -
- Depot TNT Post	€ 1.500	€ 1.500
- Windhausen	€ 6.050	€ -
- Governance Support	€ 4.338	€ 4.351
- Windex	€ 2.078	€ 2.004
- Oudemans assurantien bv	€ 847	€ 768
- SEV	€ -	€ 8.000
- ANP	€ -	€ 1.363
- Overige vooruitontvangen facturen	€ 1.116	€ 1.068
- Nog te factureren contributie	€ -	€ 2.456
- Nog te factureren workshops	€ 150	€ 6.905
- Credit rente	€ 12.483	€ 11.421
- div vooruitbetaalde posten	€ 74	€ 0
	€ 82.702	€ 74.511

- De post Debiteuren bestaat voor het grootste deel uit bedragen die in november en december gefactureerd zijn, er staan geen contributies open.
- De credit facturen zijn correcties op reeds betaalde facturen, deze zullen zo snel mogelijk met de volgende factuur verrekend worden.
- De bijdrage Aedes betreft vijftig procent van de kosten van de regionale themabijeenkomsten over relatie bestuur en toezicht.
- Depot TNT Post is een voorschot.
- Windhausen heeft in 2012 werkzaamheden verricht voor de opzet themajaar 2013 "De aanspreekbare commissaris". De rekeningen ad. € 6.050 zijn ook in 2012 ontvangen.
- Governance Support heeft in 2012 reeds werkzaamheden verricht voor het programmamanagement van 2013; de rekeningen ad. € 4.338 zijn ook in 2012 ontvangen.
- Windex is een abonnement voor het onderhoud 2013 hiervan zijn de facturen reeds in 2012 ontvangen.
- Door Oudemans assurantien bv wordt vooraf de premie voor de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor het aankomende jaar in rekening gebracht.
- Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

3. LIQUIDE MIDDELEN

	31.12.2012	31.12.2011
Rekening courant (Rabobank)	€ 366	€ 11.865
Rekening courant (Bank Nederlandse Gemeenten)	€ 35.698	€ 35.928
Visa	€ 74-	€ 388-
Rabobank depositorekening	€ 698.498	€ 557.077
Kas	€ 23	€ 38
	€ 734.511	€ 604.520

4. EIGEN VERMOGEN

	31.12.2012	31.12.2011
Saldo per 1 januari	€ 549.976	€ 511.216
Toegevoegd vanuit resultaat	€ 60.540	€ 38.760
Saldo per 31 december	€ 610.516	€ 549.976

Het bestuur draagt er zorg voor dat het vermogen van de vereniging altijd voldoende is om daaruit voor de duur van één jaar de lasten van de vereniging te kunnen voldoen.

Er is onder meer een voorziening nodig voor aangegane verplichtingen en activiteiten die zijn toegezegd, zoals onder andere rechtspositie personeel en huisvesting- en bureaunkosten, brochures, bijeenkomsten, workshops en projecten.

Er is op verzoek van de belastingdienst een fiscaal gewenst maximaal eigen vermogen bepaald. Dit bedrag, 950.000 euro, is door het bestuur overgenomen als gewenst maximaal eigen vermogen. Indien het eigen vermogen onder de € 500.000 komt, dan kan het bestuur aan de AV voostellen de contributie te verhogen. Een daling van het eigen vermogen onder de grens van € 500.000,- zal niet automatisch tot een contributie verhoging leiden. Het bestuur zal zich eerst beraden of een herstel tot dat niveau wenselijk is en hoe en wanneer dat zou kunnen worden gerealiseerd. Mochten de uitgangspunten tot een ander bedrag aanleiding geven, dan komt het bestuur daarmee opnieuw in de algemene vergadering.

5. VOORZIENINGEN

Er is in 2012 een voorziening getroffen van 80.000 euro voor de kosten van de dagvaarding tegen de staat over de WNT-regeling (staffel) die eind november 2012 door minister Blok is ingesteld onder de Wet Normering Topinkomens voor de corporatiesector.

Deze dagvaarding waarvoor de voorbereidingen al eind 2012 zijn begonnen heeft voor de VTW een verplichtend karakter, omdat eind 2012 een digitale raadpleging onder de VTW-leden is gehouden over de vraag of we als VTW een proces tegen de staat moeten gaan aanspannen over de WNT-regeling (staffel), waardoor bestuurders en commissarissen van corporaties tot wel 60% van hun beloning/honorerings moeten gaan inleveren. De respons op deze digitale raadpleging was massaal en 86% van de respondenten gaf heel duidelijk aan dat de VTW een proces tegen de staat moet aanspannen over deze WNT-regeling.

Hierdoor is eind 2012 in feite al vastgelegd dat er een proces komt met alle kosten die daarbij horen. Een schatting van de eind 2012 aangetrokken advocaat (JR van Angeren, van Stibbe) gaf aan dat voor een dagvaarding tegen de staat met reacties ongeveer 90.000 euro gemoeid is. In 2012 is al ongeveer 10.000 euro gedeclareerd. Voor de resterende 80.000 euro is in 2012 daarom een voorziening getroffen. In de statuten staan de rollen die de VTW heeft vastgelegd. Eén daarvan is de rol van belangenbehartiger voor haar leden. Vanuit deze statutair vastgelegde rol als belangenbehartiger kan de VTW, gezien de 86% van de leden die voor een dagvaarding is, niet anders dan de dagvaarding tegen de staat betreffende de WNT-regeling krachtig door zetten. Deze verplichting is eind 2012 in feite al aangegaan gegeven de uitslag van de digitale raadpleging.

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31.12.2012	31.12.2011
Diverse crediteuren	€ 37.693	€ 57.219
Nog te ontvangen facturen 2012	€ 45.217	€ 41.150
Creditfacturen WSHP	€ 590	€ -
Bestuursvergoedingen	€ 31.673	€ 21.641
Afdrachten belastingdienst	€ 6.308	€ 6.183
Pensioenpremie SPW	€ 5.554	€ 4.599
Overige kortlopende schulden	€ 0	€ 0
	€ 127.034	€ 130.792

- De diverse crediteuren betreffen met name juridische zaken, kosten kennisbank, ondersteuning bureau VTW, kosten voor de leergang 2012/2013, diverse toezicht en workshops.
- De nog te ontvangen facturen betreffen facturen voor de ondersteuning en het drukwerk van de workshops, ondersteuning bij externe communicatie, ondersteuning programmamanagement, drukwerk jaarrekening 2012 en accountantskosten.
- De bestuursvergoedingen bestaan uit facturen van de bestuursleden over het 3e en 4e kwartaal 2012.
- De afdracht loonbelasting en premie sociale lasten over de maand december dient op 31-12-2012 nog aan de belastingdienst te worden voldaan.
- De pensioenpremie dient op 31-12-2012 nog aan SPW overgemaakt te worden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Belastingen

Met de fiscus is overlegd over de fiscale positie voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. De belastingdienst heeft zich met betrekking tot de omzetbelasting en vennootschapsbelasting per brief uitgesproken, waaruit blijkt dat de VTW niet vennootschapsbelasting plichtig en niet-BTW plichtig is; er is ook geen recht op vooraf trek.

Operational Lease

Het jaarbedrag van met derde aangegane leaseverplichtingen inzaken vervoersmiddelen bedraagt circa € 13.000 per jaar. Het huidige contract loopt van 30-01-2012 tot en met 30-01-2016. De leasekosten in de staat van baten en lasten over 2012 bedragen € 12.639.

Huurverplichting

Het jaarbedrag van de met SSH Utrecht aangegane huurverplichting bedraagt over 2013 € 16.441,-. De huur/overheadovereenkomst met SSH Utrecht heeft steeds een looptijd van één jaar en kent geen opzegtermijn.

Inkoopverplichting

Het programmamanagement en de Leergang Aankomend Commissarissen Woningcorporaties 2013 worden in opdracht van VTW door Governance Support verzorgd. De inkoopverplichting voor het programmamanagement bedraagt voor 2013 maximaal € 72.150 en voor de Leergang Aankomend Commissarissen Woningcorporaties 2012/2013 maximaal € 31.200, beide exclusief BTW.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2012

Hoewel de gerealiseerde baten iets achter blijven dan is begroot wordt voor 2012 toch een positiever jaarresultaat gerealiseerd (60.540) dan begroot (5.765). Dit komt omdat op de meeste posten sprake is van onderschrijding. De post juridisch advies is wel fors hoger dan begroot. Dit betreft een voorziening voor de procedure van de VTW tegen de Staat over de WNT.

7. CONTRIBUTIES

De contributie (€ 1.500 basiscontributie en € 0,17 per verhuureenheid of bij minder dan 1000 eenheden (€ 750 basiscontributie en € 0,17 per verhuureenheid) wordt geheven per Raad van Commissarissen, ongeacht het aantal leden van het toezichthoudend orgaan. In 2012 waren 316 corporaties contributie verschuldigd.

De inkomsten uit contributie zijn met € 812.857,95 ongeveer conform de begroting (€ 818.090). Het aantal aangesloten corporaties is conform de verwachting. De iets lagere contributie inkomsten worden veroorzaakt doordat corporaties <1000 vhe een basiscontributie betalen van € 750 in plaats van € 1.500.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Overige inkomsten				
Corporatieabonnement	8	€ 12.100	€ -	€ -
Bijdrage deelnemers workshops	9	€ 120.340	€ 190.000	€ 133.793
Bijdrage deelnemers workshops Zeeland		€ -	€ -	€ 15.000
Bijdrage leergang	10	€ 35.200	€ 23.625	€ 40.400
Jubileumcongres 2012	11	€ 17.960	€ 10.000	€ -
Opbrengst verkoop brochures	12	€ 8.259	€ 7.000	€ 8.505
Bijdrage derden inzake projecten	13	€ 24.775	€ -	€ 34.621
Plaatsing vacatures	14	€ 1.660	€ 1.050	€ 1.650
Rente-inkomsten	15	€ 12.532	€ 9.000	€ 11.520
Bijeenkomst deelname overig	16	€ 860	€ -	€ -
Overige baten	17	€ 1.260	€ -	€ 1.909
Totaal overige kosten		€ 234.926	€ 240.675	€ 247.398

8. CORPORATIEABONNEMENT

Corporaties waarvan leden van de RvC lid zijn van de VTW kunnen voor 100 euro per jaar een abonnement afsluiten op de publicaties van de VTW. Zij ontvangen dan het VTW-Nieuws, het digitale e-Nieuws en alle brochures die in dat jaar worden uitgegeven. Er waren 121 corporaties die in 2012 van deze dienst gebruik maakten.

9. BIJDRAGE DEELNEMERS WORKSHOPS

In 2012 zijn 20 workshops gehouden.

De opbrengsten van de workshops zijn ongeveer € 56.000 lager dan begroot, omdat er beduidend minder deelnemers waren aan de workshops.

WORKSHOP	Aantal deelnemers	Aantal Workshops	Opbrengst
Volkshuisvestelijke doelen: strategie en verantwoording	13	1	€ 8.905
Risicomanagement	22	2	€ 8.030
Het commissariaat blijvend in ontwikkeling	11	1	€ 4.015
Toezichtskader, toetsingskader en informatievoorziening	27	2	€ 18.915
Effectieve communicatie in de RvC	13	1	€ 4.745
De voorzitter van de RvC	8	1	€ 2.410
De wereld van de woningcorporatie	29	2	€ 10.690
Corporate governance en de rol van de commissaris	28	2	€ 10.245
Basiskennis voor toezicht op financiën	28	3	€ 16.605
Projectontwikkeling en vastgoedtransacties	19	2	€ 13.015
Financiën voor specialisten	26	2	€ 18.020
Nieuw overheidsbeleid en implicaties voor de corporatie	13	1	€ 4.745
Totaal	237	20	€ 120.340

10. BIJDRAGE LEERGANG

De VTW is in 2012 gestart met de 3e leergang voor aankomend commissarissen. De bijdrage van de 6 deelnemende bureaus (o.b.v. € 450 per jaar) en de 16 deelnemers (o.b.v. € 3.000 per jaar) over januari tot en met augustus 2012 bedraagt € 35.200.

De facturering is gesplitst in een bedrag van € 1.300 voor 2012 en een bedrag van € 1.700 voor 2013. Een aantal deelnemers heeft VTW verzocht de 2e factuur van € 1.700, die in 2013 gefactureerd zou worden, in 2012 te mogen ontvangen. Er zijn 7 facturen van € 1.700 in rekening gebracht.

11. JUBILEUMCONGRES 2012

Op het jubileumcongres zijn 217 leden en niet-leden aanwezig geweest, hiervan hebben er 167 een financiële bijdrage geleverd, dit resulteert in een opbrengst van € 17.960.

12. OPBRENGST VERKOOP BROCHURES

De vereniging heeft een aantal brochures gepubliceerd, welke deels tegen een vergoeding zijn verkocht aan leden en niet-leden. Leden ontvangen één exemplaar gratis. Voor de gratis brochure 'Een vak apart' wordt wel porti gerekend. In verband met een ander administratie- en registratiesysteem worden de aantallen verkochte brochures niet meer apart geregistreerd. In 2012 is voor € 8.259 aan brochures verkocht.

13. BIJDRAGEN VAN DERDEN INZAKE PROJECTEN

Aedes deed een bijdrage van € 21.604 voor de themabijeenkomsten. En Commgress betaalde € 3.171 aan VTW, dit was het resultaat van de Dag van het Toezicht.

13. BIJDRAGEN VAN DERDEN INZAKE PROJECTEN

Aedes deed een bijdrage van € 21.604 voor de themabijeenkomsten. En Commgress betaalde € 3.171 aan VTW, dit was het resultaat van de Dag van het Toezicht.

14. PLAATSING VACATURES

Er zijn in 2012 11 vacatures voor commissarissen op de site van VTW geplaatst.

15. RENTE-INKOMSTEN

Betreft de ontvangen rente van de rekening courant bij de Rabobank en de depositorekening bij BNG. In de begroting was rekening gehouden met een rentevergoeding over het banktegoed van gemiddeld 1,70% de gemiddelde rentevergoeding over 2012 bedroeg ca 1,80%, er werden ook meer liquide middelen aangehouden dan begroot.

16. BIJEENKOMST DEELNAME OVERIG

De bijeenkomst deelname overig bestaat uit gefactureerde bedragen aan niet-leden voor netwerk bijeenkomsten. Het gefactureerde bedrag bedraagt € 850.

17. OVERIGE BATEN

De overige baten bestaan uit SVWN die voor de inleiding van een presentatie, door Albert, € 510 heeft betaald en Albert ontving € 750 voor het spreken op de Nyenrode alumni bijeenkomst.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Activiteiten				
Ledenvergaderingen	18	€ 22.460	€ 20.000	€ 16.105
Regionale bijeenkomsten	19	€ 43.445	€ 40.000	€ 12.886
PR	20	€ 1.836	€ 3.000	€ 4.615
Drukwerk en redactie nieuwsbrieven	21	€ 2.101	€ 12.500	€ 7.062
Drukwerk brochures	22	€ 46.592	€ 25.000	€ 30.061
Drukwerk briefpapier, enveloppen, visitekaartjes	23	€ 11.933	€ 20.000	€ 11.213
Porti en antwoordnummers	24	€ 10.642	€ 20.000	€ 13.446
Telefoon	25	€ 2.713	€ 3.000	€ 1.142
Website	26	€ 8.575	€ 20.000	€ 8.179
Totaal kosten verenigingsactiviteiten		€ 150.298	€ 163.500	€ 104.709

18. LEDENVERGADERINGEN

In 2012 zijn 2 ledenvergaderingen en een themabijeenkomst gehouden.

19. REGIONALE BIJEENKOMSTEN

In 2012 zijn 7 regionale themabijeenkomsten gehouden over de praktijk van goed intern toezicht en het samenspel tussen bestuurder en raad van Commissarissen.

20. PR

In 2012 zijn kosten gemaakt voor het maken en verspreiden van persberichten en het schrijven van columns.

21. NIEUWSBRIEVEN

In 2012 zijn 10 digitale nieuwsbrief uitgegeven. Ook verschenen 24 nummers van de Nieuwsservice Corporatie, Toezicht en Praktijk. Hierdoor zijn de drukkosten lager dan begroot.

22. BROCHURES

Betreft de kosten van het drukken van nieuwe brochures en herdrukken. De ontwikkelkosten van nieuwe brochures en de ureninzet van het bureau zijn hier niet bij inbegrepen. In 2012 zijn twee nieuwe en twee herziene brochures uitgegeven, waaronder de lustrumbundel. Verder zijn kosten gemaakt voor het drukken van het jaarverslag 2011 en is een bedrag opgenomen voor het drukken van het jaarverslag 2012. Met name door dit laatste zijn de kosten hoger dan begroot.

23. HUISSTIJL, DRUKWERK EN REPRO

Betreft de kosten voor briefpapier, enveloppen, het reproduceren van stukken voor mailings aan leden en DTP. De kosten zijn lager dan begroot omdat steeds meer mailings digitaal worden verstuurd.

24. PORTI EN ANTWOORDNUMMERS

In 2012 zijn er minder mailings per post verstuurd dan het jaar ervoor. De mailings aan leden gaan steeds vaker digitaal. Hierdoor zijn de portikosten lager dan begroot.

25. TELEFOON

Betreft de gesprekskosten van de vaste telefoon die door SSH Utrecht zijn doorbelast.

26. WEBSITE

In 2012 is geen geld uitgegeven aan de verdere ontwikkeling van de website. De uitgaven bedragen de kosten voor de hosting/ domeinregistratie en het onderhoud van de huidige website.

27. PROJECTEN

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Projecten				
Ledentevredenheids- en behoeftenonderzoek		€ 26.775	€ 30.000	€ -
Ontwikkeling leergang aankomend commissarissen		€ 35.211	€ 24.000	€ 51.135
Ontwikkelkosten VTW handreikingen		€ 5.141	€ 30.000	€ 12.179
Onderzoek governance vraagstukken bij woningcorporaties		€ -	€ 5.000	€ 81
Evaluatie Governance Code		€ -	€ 2.000	€ 595
Toezichthouders om de Tafel		€ 2.436	€ 12.500	€ 7.129
Beloning bestuurders		€ 7.420	€ 25.000	€ 114.507
Fusie		€ -	€ -	€ 1.257
Lustrumcongres		€ 26.651	€ -	€ -
Aanspreekbare toezichthouders		€ 14.232	€ 12.500	€ -
Evaluatie honorering Toezichthouders		€ 138	€ 15.000	€ 31.775
Bestuurlijke vraagstukken		€ 16.414	€ 5.000	€ 23.503
Toezicht in de toekomst		€ 3.819	€ -	€ -
Raamovereenkomst		€ -	€ 2.500	€ 5.038
Totaal kosten projecten	27	€ 138.237	€ 163.500	€ 247.199

- Ledentevredenheidsonderzoek. Betreft het tevredenheidsonderzoek onder leden en relaties van de VTW. Deze post is iets lager dan begroot.
- Kosten ontwikkeling 3e leergang: In 2012 is gestart met de 3e Leergang aankomend commissarissen, in samenwerking met een aantal werving- en selectiebureaus. Tegenover de gemaakte kosten staat een ontvangen bijdrage van € 35.200.
- Ontwikkelkosten VTW handreikingen: Betreft de ontwikkelkosten voor 4 publicaties en de digitale toolkit werving en selectie. Deze zijn lager dan begroot.
- Betreft de kosten voor het project 'Toezichthouders om de Tafel'. Het aantal Todt-groepen in 2012 is afgenomen.
- Beloning bestuurders en honorering toezichthouders. Deze posten zijn lager dan begroot omdat weinig corporaties een beroep hebben gedaan op de toetsingscommissie en corporaties hieraan een financiële bijdrage moeten leveren.
- Visitatie: Betreft de bijdrage van de VTW voor de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland.
- Lustrumcongres. Betreft de kosten voor het lustrumcongres van de VTW.
- Aanspreekbare Toezichthouders: Bijdrage aan de SEV voor het experiment.
- Bestuurlijke vraagstukken: Deze post is fors hoger dan begroot doordat de weinige aanvragen complexer waren dan gedacht en daardoor meer tijd en meer geld kosten.
- Toezicht in de toekomst. Betreft de financiële bijdrage aan het gezamenlijke congres van de VTW en de toezichthouders-organisaties in de cultuur, kinderopvang, onderwijs en zorg.

28. VTW WORKSHOPS

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Workshops				
Uitvoeringskosten (incl. € 70.000 ureninzet tbv projecten)	28	€ 145.989	€ 177.500	€ 144.702
Kosten Programmamanagement workshops	29	€ 52.320	€ 100.000	€ 88.211
Totaal kosten workshops		€ 198.308	€ 277.500	€ 232.913

De uitvoeringskosten betreffen de kosten die gemaakt zijn voor de workshops, zoals locatiekosten, kosten voor docenten, kosten voor het maken van de workshopmappen. De kosten zijn lager dan begroot in verband met minder deelnemers, waardoor de locatiekosten inclusief de cateringkosten lager waren. Verder zijn er een aantal workshops niet door gegaan. Ook zijn de uren die het personeel aan de workshops heeft besteed hier opgenomen op basis van de realisatie.

29. KOSTEN PROGRAMMANAGEMENT

Governance Support ontwikkelt de workshops in samenwerking met VTW en verzorgt het programmamanagement. De kosten waren lager dan begroot omdat er minder workshops zijn georganiseerd.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Vereniging				
Bestuursvergaderingen /zaalhuur	30	€ 922	€ 500	€ 872
Bestuursleden vacatiegelden	31	€ 70.732	€ 70.000	€ 67.783
Reis- en verblijfkosten bestuur		€ 7.967	€ 11.000	€ 8.590
Voordrachtcommissie	32	€ 2.134	€ 1.500	€ 5.462
Accountant	33	€ 10.353	€ 6.000	€ 10.644
Betalingsverkeer		€ 519	€ 1.000	€ 807
Juridisch advies, stichtingskosten en statuten etc.	34	€ 93.117	€ 7.500	€ 12.212
Verzekering Bestuurdersaansprakelijkheid		€ 768	€ 1.000	€ 2.511
Totaal verenigingskosten		€ 186.512	€ 98.500	€ 108.881

30. BESTUURSVERGADERINGEN/ZAALHUUR

Het aantal bestuursvergaderingen dat is gehouden bedraagt 6 en er is een bestuursdag gehouden.

31. BESTUURSVERGOEDING

Het aantal bestuursvergaderingen dat is gehouden bedraagt 6 en er is een bestuursdag gehouden.

32. VOORDRACHTCOMMISSIE

Kosten in verband met het werven van een nieuw bestuurslid i.v.m. het aftreden per 31 december 2012 van Lilianne van den Broek vanwege de beëindiging van haar commissariaat.

33. ACCOUNTANT

In oktober 2012 is de interimcontrole uitgevoerd. Daarnaast is voor de jaarlijkse accountantcontrole van de financiële administratie van de vereniging is basis van het voorgaande jaar een stelpost opgenomen.

34. JURIDISCH ADVIES EN STICHTINGSKOSTEN

In 2012 is relatief veel juridisch advies ingewonnen, o.a. over de WNT. Er is ook een voorziening voor de procedure van de VTW tegen de Staat over de WNT gevormd. Deze kosten zijn onder de post juridische kosten opgenomen.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Personeel				
Bruto loonsom personeel VTW	35	€ 249.165	€ 260.000	€ 255.047
Externe ondersteuning communicatie	36	€ 14.413	€ 15.000	€ 3.060
Kosten reizen, telefoon, PC, etc.		€ 16.277	€ 19.000	€ 17.123
Minus ureninzet tbv projecten	37	€ 51.500	€ 51.500	€ 52.500
Totaal personeelskosten vereniging		€ 228.354	€ 242.500	€ 222.730

35. BRUTO LOONSOM PERSONEEL

Betreft de kosten voor de directeur* (1fte), beleidsmedewerker (0,61 fte), de office-manager (0,89 fte) en de secretaresse (0,22 fte).

De hierin opgenomen pensioenregeling van VTW is een toegezegd-pensioenregeling, waarbij het ouderdomspensioen een middelloon bevat, en is ondergebracht bij het Stichting Pensioenfonds voor Woningcorporaties (SPW). Omdat de organisatie geen verplichting heeft tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, is in de jaarrekening de pensioenregeling verwerkt als zijnde een toegezegde bijdrageregeling.

* WERKGEVERSLASTEN DIRECTEUR VTW, 2012	
Bruto salaris	€ 96.957
Pensioenlasten werkgever	€ 21.999
Sociale lasten werkgever	€ 9.159
Totale werkgeverslasten	€ 128.114

* OVERIGE KOSTEN DIRECTEUR VTW, 2012	
Lease auto	€ 12.639
Overige onkosten	€ -
Totaal overige kosten	€ 12.639

36. ONDERSTEUNING COMMUNICATIE

Voor de ondersteuning van de communicatie van de vereniging is van een freelance medewerker gebruik gemaakt. Door minder benodigde communicatie-inhuur waren de kosten lager dan begroot.

37. UREN INZET TBV PROJECTEN

Betreft de begrote uren ten behoeven van de projecten.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Ondersteuning				
Bureaunkosten secretariaat	38	€ 48.995	€ 42.500	€ 37.514
Inhuur ondersteuning	39	€ 23.808	€ 35.000	€ 28.301
Minus ureninzet tbv projecten	37	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
Totaal kosten ondersteuning vereniging		€ 54.303	€ 59.000	€ 47.315

38. BUREAUKOSTEN SECRETARIAAT

De vereniging maakt gebruik van SSH Utrecht voor het verrichten van een aantal administratieve en financiële werkzaamheden.

39. INHUUR ONDERSTEUNING

In 2012 is fors minder dan begroot gebruik gemaakt van externe ondersteuning. Een aantal activiteiten zijn door eigen medewerkers uitgevoerd.

	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Overige kosten				
Huur bureau ruimte	40	€ 16.040	€ 17.000	€ 15.573
Afschrijvingen	41	€ 1.400	€ 1.500	€ 1.597
Diversen en onvoorzien	42	€ 13.791	€ 30.000	€ 20.098
Totaal overige kosten		€ 31.230	€ 48.500	€ 37.268

40. HUUR BUREAURUIMTE

De vereniging huurt van SSH Utrecht kantoorruimte.

41. AFSCHRIJVINGEN

De afschrijvingskosten hebben betrekking op de in 2009 aangeschafte conferentietafel, vergaderstoel en een notebook. En de in 2011 aangeschafte notebook.

42. DIVERSEN EN ONVOORZIEN

De post Diversen en onvoorzien is in 2012 € 16.209 lager dan begroot.

Onderhoud Windex	€	2.004
Overige Software	€	565
Directeurenoverleg toezichhoudersverenigingen (DOT) bijeenkomst	€	1.311
Cursus / opleidingen	€	854
Congres	€	3.406
Auteursrechten	€	1.127
Abonnementen	€	1.272
Relatiegeschenken	€	1.509
Overige bloemen	€	681
Overige kosten ^{x1}	€	1.062
Totaal	€	13.791

^{x1} Overige kosten: bestaat voornamelijk uit faxkosten en parkeerkosten

Overige gegevens

Verwerking saldo

Voor de verwerking van het saldo wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de jaarrekening 2012.

Vereniging van toezichthouders in woningcorporaties
T.a.v. de heer A. Kerssies
Postbus 85185
3508 AD Utrecht

Utrecht, 23 mei 2013

Kenmerk: 20120/VTW/12/01

Onderwerp: Controleverklaring Vereniging van toezichthouders in woningcorporaties

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarrekening 2012, voorzien van onze controleverklaring d.d. 23 mei 2012. De controleverklaring is afgegeven onder voorbehoud van de goedkeuring van het jaarverslag door de algemene ledenvergadering.

Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van deze verklaring in exemplaren van de jaarstukken 2012, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het bestuur van de vereniging. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarrekening. Indien u deze jaarstukken en de verklaring opneemt op Internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de Internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot het bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken onze bovengenoemde toestemming in die situatie vervalft.

Indien u nog vragen heeft dan horen wij het uiteraard graag van u.

Hoogachtend,

Namens Ten Hoor & Partners Accountants & Belastingadviseurs

M. Kruiger

Bijlage Staat van baten en lasten uitgebreid

BATEN VERENIGING	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Contributies				
Contributies leden	7	€ 812.858	€ 818.090	€ 792.377
Overige inkomsten				
Corporatieabonnement	8	€ 12.100	€ -	€ -
Bijdrage deelnemers workshops	9	€ 120.340	€ 190.000	€ 133.793
Bijdrage deelnemers workshops Zeeland		€ -	€ -	€ 15.000
Bijdrage leergang	10	€ 35.200	€ 23.625	€ 40.400
Jubileumcongres 2012	11	€ 17.960	€ 10.000	€ -
Opbrengst verkoop brochures	12	€ 8.259	€ 7.000	€ 8.505
Bijdragen derden inzake projecten	13	€ 24.775	€ -	€ 34.621
Plaatsing vacatures	14	€ 1.650	€ 1.050	€ 1.650
Rente-inkomsten	15	€ 12.532	€ 9.000	€ 11.520
Bijeenkomst deelname overig	16	€ 850	€ -	€ -
Overige baten	17	€ 1.260	€ -	€ 1.909
Totaal overige inkomsten		€ 234.926	€ 240.675	€ 247.398
Totaal baten		€ 1.047.784	€ 1.058.765	€ 1.039.775
LASTEN VERENIGING				
Activiteiten				
Ledenvergaderingen	18	€ 22.460	€ 20.000	€ 16.105
Regionale bijeenkomsten	19	€ 43.445	€ 40.000	€ 12.886
PR	20	€ 1.836	€ 3.000	€ 4.615
Drukwerk en redactie nieuwsbrieven	21	€ 2.101	€ 12.500	€ 7.062
Drukwerk brochures	22	€ 46.592	€ 25.000	€ 30.061
Drukwerk briefpapier, enveloppen, visitekaartjes	23	€ 11.933	€ 20.000	€ 11.213
Porti en antwoordnummers	24	€ 10.642	€ 20.000	€ 13.446
Telefoon	25	€ 2.713	€ 3.000	€ 1.142
Website	26	€ 8.575	€ 20.000	€ 8.179
Totaal kosten verenigingsactiviteiten		€ 150.298	€ 163.500	€ 104.709

LASTEN VERENIGING	Ref.	Staat van baten en lasten 2012	Begroting 2012	Staat van baten en lasten 2011
Projecten				
Ledentevredenheids en behoeftenonderzoek		€ 26.775	€ 30.000	€ -
Ontwikkeling leergang aankomend commissarissen		€ 35.211	€ 24.000	€ 51.135
Ontwikkelkosten VTW Handreikingen		€ 5.141	€ 30.000	€ 12.179
Onderzoek governance vraagstukken bij woningcorporaties		€ -	€ 5.000	€ 81
Evaluatie Governance Code		€ -	€ 2.000	€ 595
Toezichthouders om de Tafel		€ 2.436	€ 12.500	€ 7.129
Beloning bestuurders		€ 7.420	€ 25.000	€ 114.507
Fusie		€ -	€ -	€ 1.257
Lustrumcongres		€ 26.651	€ -	€ -
Aanspreekbare Toezichthouders		€ 14.232	€ 12.500	€ -
Evaluatie honorering toezichthouders		€ 138	€ 15.000	€ 31.775
Bestuurlijke vraagstukken		€ 16.414	€ 5.000	€ 23.503
Toezicht in de toekomst		€ 3.819	€ -	€ -
Raamovereenkomst		€ -	€ 2.500	€ 5.038
Totaal kosten projecten	27	€ 138.247	€ 163.500	€ 247.199
Workshops				
Uitvoeringskosten (incl. € 70.000 ureninzet tbv projecten)	28	€ 145.988	€ 177.500	€ 144.702
Kosten Programmamanagement workshops	29	€ 52.320	€ 100.000	€ 88.211
Totaal kosten workshops		€ 198.308	€ 277.500	€ 232.913
Vereniging				
Bestuursvergaderingen/zaalhuur	30	€ 922	€ 500	€ 872
Bestuursleden vacatiegelden	31	€ 70.732	€ 70.000	€ 67.783
Reis- en verblijfkosten bestuur		€ 7.967	€ 11.000	€ 8.590
Voordrachtcommissie	32	€ 2.134	€ 1.500	€ 5.462
Accountant	33	€ 10.353	€ 6.000	€ 10.644
Betalingsverkeer		€ 519	€ 1.000	€ 807
Juridisch advies, stichtingskosten en statuten etc.	34	€ 93.117	€ 7.500	€ 12.212
Verzekering Bestuurdersaansprakelijkheid		€ 768	€ 1.000	€ 2.511
Totaal verenigingskosten		€ 186.512	€ 98.500	€ 108.881
Personeel				
Bruto loonsom personeel VTW	35	€ 249.165	€ 260.000	€ 255.047
Externe ondersteuning communicatie	36	€ 14.413	€ 15.000	€ 3.060
Kosten reizen, telefoon, PC, etc.		€ 16.277	€ 19.000	€ 17.123
Minus ureninzet tbv projecten	37	€ 51.500	€ 51.500	€ 52.500
Totaal personeelskosten vereniging		€ 228.354	€ 242.500	€ 222.730
Ondersteuning				
Bureaunkosten secretariaat	38	€ 48.995	€ 42.500	€ 37.514
Inhuur ondersteuning tbv mailings ed.	39	€ 23.808	€ 35.000	€ 28.301
Minus ureninzet tbv projecten	37	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
Totaal kosten ondersteuning vereniging		€ 54.303	€ 59.000	€ 47.315
Overige kosten				
Huur bureauruimte	40	€ 16.040	€ 17.000	€ 15.573
Afschrijvingen	41	€ 1.400	€ 1.500	€ 1.597
Diversen en onvoorzien	42	€ 13.791	€ 30.000	€ 20.098
Totaal overige kosten		€ 31.230	€ 48.500	€ 37.268
Totaal lasten vereniging		€ 987.244	€ 1.053.000	€ 1.001.015
Saldo jaarresultaat		€ 60.540	€ 5.765	€ 38.760

7. BIJLAGE SAMENSTELLING COMMISSIES E.D.

ADVIESGROEP BESTUURLIJKE VRAAGSTUKKEN

Naam	Functie
Jaap van Manen (voorzitter)	Verbonden aan het Strategic Management Center, hoogleraar Corporate Governance Rijksuniversiteit Groningen, daarnaast o.a. lid RvC De Nederlandsche Bank, voorzitter Audit Committee Algemene Rekenkamer, tot eind 2010 als accountant verbonden aan PwC accountants en partner PwC accountants
Sylvie Bleker-van Eyk	Internationaal jurist en werkzaam als Corporate Compliance Officer Stork B.V., programmadirecteur postgraduate opleiding Compliance & Integriteit Management VU
Jan van der Schaar	Geassocieerd partner RIGO Research en Advies, daarnaast o.a. lid van visitatiecommissies, voorzitter ontwikkelgroep visitatiemethodiek Visitatiestichting en lid commissie benchmarking Aedes
Martin Verwoert	Directeur van IPMMC Vastgoed
Huub Willems	Raadsheer-plaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, hoogleraar Faculteit der Rechtsgeleerdheid Rijksuniversiteit Groningen op de nieuw opgerichte leerstoel Corporate Litigation

COMMISSIE STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Naam	Periode	Functie
Denise Bakker	Vanaf -11-2012	Bestuurslid VTW
Arie de Jong	Vanaf -11-2012	Lid VTW
Eric Meijer	Vanaf -11-2012	Lid VTW
Ingrid van der Kraan	Vanaf -11-2012	Beleidsmedewerker VTW

FINANCIËLE COMMISSIE

Naam	Termijn	Periode	Functie
Herman Touw	1 ^e	Per 27-11-2008	Voorzitter RvC Forta
Jan Trapman (voorzitter)	1 ^e	Van 27-11-2008 tot medio 2012	Vicevoorzitter RvC Tablis Wonen
Paul van Waning	1 ^e	Per 27-11-2008	Voorzitter RvC De Groene Waarden

VOORDRACHTSCOMMISSIE

Naam	Termijn	Periode	Functie
Bep van Vliet (voorzitter)	2 ^e	Per 18-11-2010, per 24-11-2011 voorzitter tot 1-3-2013	Voorzitter RvC wonenCentraal
Douwe Hoogstra	2 ^e	Per 19-06-2008	voorzitter RvC DUWO en vice- voorzitter RvC Lefier
Martje Kieft	2 ^e	Per 24-11-2011, voorzitter vanaf 1-3-2013	Lid RvC Mitros

TREKKERS TODT-GROEPEN

Naam	Regio	Functie
Hans Agterberg	Friesland/Groningen/Drenthe	voormalig voorzitter RvT Wonen Zuidwest Friesland
Hans Agterberg	Overijssel	Voormalig voorzitter RvT Wonen Zuidwest Friesland
Karin Doms	Jonge commissarissen	Lid RvC Cascade Woondiensten
Wout Koopman	Zwolle e.o.	Voorzitter RvC Woningstichting Openbaar Belang
Koos Parie	Noord-Holland	Lid RvT Sité Woondiensten
Leo Urlings	Limburg	Lid RvC Hestia Groep
Bep van Vliet	Zuid-Holland en Utrecht	Voorzitter RvC wonenCentraal
Gert Verschoor	Zuid-Holland	
Eric Meijer	Zuid-Holland zuid	

SAMENSTELLING VTW-BUREAU

Naam	Functie	In dienst per
Albert Kerssies	Directeur (1 fte)	01-02-2008
Ingrid van der Kraan	Beleidsmedewerker (0,61 fte)	01-02-2006
Danielle Eroglu	Office manager (0,89 fte)	17-03-2008
Galai Cheung	Secretaresse (0,44 fte)	03-02-2010 (uit dienst per 1-9-2012)

> **Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW)**

De VTW is in 2002 opgericht om toezichthouders van woningcorporaties te ondersteunen, te adviseren en de algemene belangen te behartigen.

> **Contact**

Bezoekadres:
Plompstorengracht 9
3512 CA Utrecht

Postadres:
Postbus 85185
3508 AD Utrecht

Telefoon: 030 - 25 25 785
Fax: 030 - 31 00 315

E-mail: bureau@vtw.nl
Website: www.vtw.nl